

URADNI VESTNIK

OKRAJA NOVO MESTO

Študijska knj.
NOVO M.

Leto I.

V Novem mestu, dne 31. decembra 1956

Štev. 21

VSEBINA

Neuradni del:

1. Poročilo o polletni izvršitvi družbenega plana
2. Poročilo o smernicah za sestavo družbenih planov za leto 1957
3. Poročilo o gospodarskem stanju kombinata živilske industrije »Belsad« v Črnomlju

4. Poročilo komisije za družbeno upravljanje zbora proizvajalcev
5. Poročilo o delu komisij za pregled zaključnih računov gospodarskih organizacij za leto 1955 in o stanju bilanc teh organizacij

POROČILO

o polletni izvršitvi družbenega plana

Okrajni družbeni plan za leto 1956 je predvideval povečanje fizičnega obsega proizvodnje za 5 odst. v primeru z letom 1955. Dosežen je pa v primeru z letom 1955 v I. polletju le za 1,3 odst. To pomeni, da bi morali v II. polletju, če hočemo doseči proizvodni plan v povprečju, povečati finančni obseg proizvodnje do konca leta za okrog 10 odst.

Vzroki neizpolnitve so bili odvisni od notranjih in zunanjih vplivov. Zunanji vpliv je predvsem v zakasnelem sprejetju družbenih planov, v pomanjkanju električne energije, dolge zime itd., notranji vpliv pa moramo iskati v nedoslednem izpolnjevanju nalog, predvsem v nizki storilnosti in neracionalnem izkoriščanju polnih zmognosti strojev in naprav v podjetjih. Prav tako podjetja niso podvzela potrebnih ukrepov, ki bi omogočili povečanje zunanje proizvodnje v času, ko je bilo dovolj električne energije. Premajhna je bila tudi skrb, da bi dosegli tista družbena sredstva, ki izvirajo iz dobička. Planirana družbena sredstva se znižujejo ali na račun lagodnejšega poslovanja ali na račun zmanjšane proizvodnje ob nižji storilnosti, kot je bila v istem razdobju lanskega leta. Pri tem je treba upoštevati, da je plan za leto 1956 predvideval porast proizvodnje ob neki določeni storilnosti. Kaže pa, da podjetja vprašanje realne zaposlenosti delovne sile niso dovolj resna proučila, ne storila potrebnih ukrepov, ki bi omogočili boljše rezultate. Nismo še dosegli realnih norm, ker jih še vedno previsoko prese-gamo, premiranje, kot pomemben činitelj v vzpodbujanju za povečano storilnost, je pa izostalo.

Ne moremo trditi, da so za zmanjšano proizvodnjo na splošno krive prevelike zaloge in s tem v zvezi nasičeno tržišče, ker so zaloge nižje skoro pri vseh podjetjih kot v istem razdobju leta 1955. Lahko pa trdimo, da smo imeli ugodnejše stanje glede surovin, kot v istem obdobju lani.

Prav tako moremo trditi, da je ugodno stanje pri vplačilih privatnega sektorja. Plačevanje družbenih obveznosti v oblikah dohodnine in taks doteka počasi, zlasti v taksah. Tudi v tem sektorju lastništva mo-

ramo iskati vzroke v zunanjih in notranjih činiteljih, ki so vplivali na predpise in izterjavo. Zunanji vzroki so predvsem v zakasnelem sprejetanju družbenih planov in s tem v zvezi tudi zakasnelih razpisov obveznosti. Notranji vzroki pa se kažejo v še okornem poslovanju novo ustanovljenih uprav za dohodke pri občinah, kjer se še borijo s kadrovskim vprašanjem. Podrobnejše rezultate bomo realno lahko dobili šele v II. polletju, ker so davčne uprave, razen nekaj izjem, začele šele sedaj delati. Podrobnejše rezultate, ki smo jih dosegli v I. polletju 1956, nam pokaže naslednji pregled.

Količinska realizacija v doseženi proizvodnji industrijskih, prometnih, gradbenih in ostalih podjetij je bila v I. polletju dosežena takole:

»Elektro« Novo mesto je doseglo svoj vrednostni plan s 34 odst., materialne stroške je znižalo na 22 odst., plače znašajo 54 odst., dobiček pa 31 odst. Odstopanje doseženega dobička gre na račun prenizke storilnosti.

Rudnik Kanižarica je izvršil količinski plan s 43,2 odst. ali za 16 odst. več kot v istem razdobju lanskega leta. Planirana količina je za 6 odst. višja kot v letu 1955 in tudi delovne sile imajo za 5 odst. več kot v letu 1955. Svoj vrednostni plan je podjetje doseglo s 47 odst., materialne stroške je povečalo na 54 odst., plače s socialnim zavarovanjem in stanovanjskim prispevkom znašajo 45 odst., dobiček je pa bil dosežen le s 13 odst. Podjetje plemalo skrbi za materialne stroške.

»Kremen« Novo mesto je v kremenčevem pesku izvršil plan s 38 odst. ali za 3 odst. več kot v istem razdobju lani, pri istem količinskem planu. Pri nezgorljivi glini, ki je planirana na isto višino kot v letu 1955, je plan dosežen s 25,6 odst. oziroma je leta dosežen s 43 odst. lanskega leta. Pri marmornatih blokih je bil količinski plan proizvodnje za 80 odst. nižji kot v letu 1955. Dosežena proizvodnja je sicer 139 odst., vendar za 17 odst. manj kot v istem razdobju leta 1955. Marmorni lomljenec je pri 50 odst. znižanem planu v primeru z letom 1955 dosežen s

53,2 odst. ali za 51 odst. manj kot v istem razdobju lani. V ročencu je plan dosežen z 11,9 odst. Poleg tega je podjetje izdelalo 180 ton mase za nabijanje visokofrekvenčnih peči. Tako je doseglo planirano vrednost proizvodnje s 37 odst., materialne stroške z 41 odst., plače s socialnim zavarovanjem in stanovanjskim fondom 47 odst., dobiček pa s 16 odst. Podjetje ima nizko storilnost, presega materialne stroške in plače.

»Keramika« Novo mesto ima plan proizvodnje pečnic povečan v letu 1956 za 5 odst. v primeri z letom 1955. Količinski plan je v I. polletju dosežen z 39,6 odst ali 78 odst. proizvodnje v istem razdobju lanskega leta. Lani drugega proizvoda podjetje ni imelo, letos pa proizvaja izven plana še šamotno oblogo, ki jo je izdelalo v I. polletju okrog 25 ton. Če to upoštevamo, potem je podjetje doseglo svoj plan proizvodnje z 51,4 odst. Vrednostni plan proizvodnje je podjetje doseglo z 29 odst., planirane materialne stroške s 40 odst., dobiček pa s 14 odst. Upoštevajoč neprodane zaloge bo moralo podjetje posvetiti večjo skrb vprašanju plač in storilnosti.

»Belt« Črnomelj je plan proizvodnje dosegel v sivi litini z 28,4 odst. ali za 73 odst. več kot v istem razdobju lanskega leta. Poleg tega je podjetje plan v kovinskih utenzilijah doseglo s 193 odst., plan pantografskih svetil s 17,3 odst., diaprojektorjev je izdelalo 1 tona, litih štedilnikov in peči 43,2 tone. Vrednostni plan proizvodnje je podjetje doseglo s 25 odst., plače s 37 odst., dobiček pa z 19 odst. Podjetje bo moralo povečati plan proizvodnje, posvetiti pažnjo storilnosti in realni zaposleni delovni sili, če bo hotelo doseči uravnovešene planirane postavke.

»Motomontaža« Novo mesto je svoj vrednostni plan dosegla z 41 odst., plače s socialnim zavarovanjem in stanovanjskim fondom z 32 odst., dobiček je pa ustvarjen z 38 odst., ker so materialni stroški prekoračeni za 1 odst. Podjetje bo moralo povečati proizvodnjo in paziti na materialne stroške, da bo doseglo letni plan.

Podjetje za izdelavo šivalnih strojev Mirna je svoj vrednostni plan doseglo z 62 odst., planirane plače z 22 odst., dobiček pa z 58 odst. Da dobiček ni dosežen, je vzrok 14 odst. povečanje materialnih stroškov. Podjetje mora bolj paziti na znižanje materialnih stroškov in poskrbeti za večjo realizacijo izdelkov.

Podjetje za popravilo železniških voz Straža je svoj plan učinkovitih ur na popravilu železniških voz doseglo s 55,7 odst., svoj vrednostni plan z 52 odst., plače z 39 odst., dobiček pa s 55 odst. Podjetje posluje dobro.

»Krka« — tovarna zdravil Novo mesto je količinski plan izvršila s 57,8 odst. ali za 151 odst. več kot v istem razdobju lanskega leta, pri povečanem planu za 140 odst. Svoj vrednostni plan je izvršila z 61 odst., materialne stroške s 66 odst., plače z 68 odst., dobiček s 24 odst. Podjetje izplačuje preveč plač in tudi materialni stroški preveč rastejo. Podjetje bo moralo proučiti vprašanje storilnosti.

Opekarna Zalog je količinski plan v zidakih dosegla s 43,7 odst., pri znižanem planu v letu 1956 v primeri z letom 1955 za 30 odst. Proizvedla je sicer za 43 odst. več zidakov kot v istem razdobju lani, vendar podjetje ne izkazuje proizvodnje votlakov, ki naj bi jih po planu izdelalo 1.100.000 kosov. Vrednostni plan izkazuje v izvršitvi z 29 odst., medtem ko so plače izplačane s 56 odst., dobiček je pa dosežen le s 5 odst. Res je podjetje sezonskega značaja, planiranih količin pa ne bo doseglo, če ne bo poskrbelo za polno izkoriščanje strojev in naprav ter za dvig storilnosti. Če podjetje planiranega dobička ne ustvari, nastane vprašanje njegove rentabilnosti glede na odplačilo dolgoročnih kreditov izgradnje podjetja.

Opekarni Prelesje in Prečna. Opekarna Prelesje je dosegla v letu 1956 le 6,8 odst. realizacije v zidakih ali za 27 odst. manj kot v istem razdobju lanskega leta pri povečanem planu za 22 odst. Upoštevajoč izdelane zidake v surovem stanju, bo podjetje doseglo svoj količinski plan. Realizacija vrednosti proizvodnje je v I. polletju slabša od lanske zaradi kasnejšega začetka proizvodnje (dolga zima). Podjetje sicer izkazuje v I. polletju izgubo 2.305.000 din, ki pa jo bo do konca leta pokrilo in doseglo še planirani dobiček. Kljub temu bo pa moralo podjetje posvetiti večjo skrb storilnosti.

Opekarna Prečna je pričela s svojo proizvodnjo zaradi rekonstrukcije šele v pozni spomladi in je plan proizvodnje v I. polletju dosegla le s 3 odst. Po ogledu opekarnar in po podatkih, ki nam jih je opekarna dala, bo podjetje kljub temu svoj vrednostni plan in plan dobička doseglo v II. polletju.

»Novces« Novo mesto je v žaganem hrastovem lesu dosegla plan s 26,6 odst. ali 46 odst. proizvodnje v istem obdobju lanskega leta pri znižanem planu za 18 odst. V bukovem žaganem lesu je plan dosežen s 127 odst. ali 94 odst. lanske polletne realizacije pri povečanem planu za 12 odst. Žagan les iglavcev je podjetje doseglo v I. polletju z 22,6 odst. ali z 80 odst. lanske poletne proizvodnje pri povečanem planu za 3 odst. V žaganem lesu ostalega lesa je plan dosežen z 245 odst. ali z 240 odst. več kot v istem razdobju lanskega leta pri 40 odst. povečanem planu. V izdelavi parketov je plan dosežen v I. polletju z 20,4 odst. ali s 66 odst. v primeri z istim razdobjem leta 1955 pri povečanem planu za 47 odst. V finalnih proizvodih je plan v I. polletju dosežen s 44,6 odst. ali za 28 odst. več kot v istem obdobju lanskega leta pri 40 odst. povečanju plana. Delovne sile je zaposlilo 6 odst. več. Vrednostni plan je podjetje doseglo v I. polletju s 34 odst., plače z 41 odst., dobiček z 12 odst. Zmanjšani dobiček gre na račun povečane cene hlodovine, kar povečuje materialne stroške podjetja. Prav tako so novi izvozni faktorji vplivali na znižanje dobička. Kljub temu pa bo moralo podjetje v II. polletju povečati svojo storilnost in poskrbeti za čim nižje materialne stroške.

»Zora« — lesno industrijsko podjetje Črnomelj je v hrastovem žaganem lesu količinski plan doseglo z 39,6 odst. ali za 29 odst. več kot v istem razdobju lani pri isti višini plana. V bukovem žaganem lesu je

plan dosežen s 115,7 odst. ali za 134 odst. več kot v istem razdobju lani pri 14 odst. povečanju plana. V žaganem lesu iglavcev je plan dosežen z 12,6 odst. ali za 27 odst. manj kot v istem razdobju lanskega leta pri znižanem planu za 43 odst. Pri žaganem lesu ostalega lesa je plan dosežen z 12,5 odst. ali za 19 odst. manj kot v I. polletju lanskega leta. V žaganih pragih je plan dosežen z 49,7 odst. ali za 22 odst. manj kot pri istem planu lani. Podjetje je zaposlilo 30 odst. več delovne sile, kot jo je imelo 1955. Vrednostni plan je podjetje doseglo s 26 odst., plače s 23 odst., dobiček pa s 36 odst., kar je lahko storilo na račun cenenih surovin in višje doseženih tržnih cen. Podjetje bo moralo v II. polletju bolj skrbeti za dosego količinske proizvodnje in za storilnost.

Tkalnica bombažnih tkanin Novo mesto je dosegla letni plan v količinah s 35,2 odst. ali 60 odst. lanske realizacije v istem obdobju. Vrednostni plan je dosežen s 25 odst., plače s 35 odst., dobiček pa le s 13 odst. pri povečanih materialnih stroških. Podjetje bo moralo znižati materialne stroške, povečati produktivnost in proizvodnjo v II. polletju za dosego planiranih količin.

»Novoteks« **Novo mesto** je v volnenem predivu dosegel količinski plan s 36,8 odst. ali 86 odst. proizvodnje v istem obdobju lanskega leta. V volnenih tkaninah je dosežen količinski plan s 40,3 odst. ali 79 odst. lanske poletne proizvodnje. Vrednostni plan je dosežen z 41 odst., plače s 46 odst., dobiček s 43 odst., kljub znižanju materialnih stroškov za 3 odst. Podjetje bo moralo v II. polletju izpad proizvodnje zaradi elektrike nadomestiti, hkrati pa tudi rešiti vprašanje storilnosti.

Belokranjska trikotažna industrija Metlika je v trikotažni konfekciji količinski plan v I. polletju dosegla z 18,8 odst. ali 9 odst. manj kot v istem obdobju lani. Vrednostni plan je dosežen s 17 odst., plače z 21 odst., dobiček pa s 7 odst. Podjetje ne bo doseglo svojega vrednostnega plana, bo pa kljub temu moralo vprašanje storilnosti posvetiti več pozornosti, kakor tudi asortimentu proizvodnje, hkrati pa čimprej pričeti s proizvodnjo na novo uvoženih strojih.

Industrija perila Novo mesto je izvršila v konfekciji perila količinski plan z 38,5 odst. ali za 16 odst. več kot v istem obdobju lanskega leta pri 11 odst. povečanju delovne sile. Svoj vrednostni plan proizvodnje je dosegla z 32 odst., plače s 47 odst., dobiček pa z 31 odst. Produktivnost dela v razmerju do plač bi morala biti višja.

Industrija obutve Novo mesto je dosegla količinski plan z 51,6 odst. ali za 33 odst. več kot v istem obdobju lanskega leta, pri 13 odst. povečanju delovne sile. Vrednostni plan je dosežen z 39 odst., plače z 42 odst., dobiček pa s 33 odst. Upoštevajoč zaloge, podjetje posluje dobro.

Industrija čevljev »Bor« Dolenjske Toplice je izvršila količinski plan v I. polletju s 47,2 odst. ali za 78 odst. več kot v lanskem I. polletju pri 5 odst. povečanju delovne sile. Svoj vrednostni plan je dosegla

s 45 odst., plače s 50 odst., dobiček pa z 68 odst. pri znižanih materialnih stroških za 4 odst. Upoštevajoč zaloge, posluje podjetje dobro.

»Zora« — **valjčni mlin Črnomelj** je dosegla svoj količinski plan s 36,8 odst. Vrednostni plan je dosežen z 80 odst., plače s 55 odst., dobiček pa z 82 odst. Podjetje posluje dobro.

»Dana« — **destilacija alkoholnih pijač Mirna** je dosegla plan v umetnih alkoholnih pijačah s 57,4 odst. ali za 64 odst. manj kot v lanskem letu. V brezalkoholnih pijačah je plan dosežen s 25,7 odst. ali za 10 odst. več kot v lanskem polletju. V naravnih žganjih pa z 80,7 odst. ali za 240 odst. več kot v istem obdobju lanskega leta. V primeru z lanskim polletjem ima podjetje 20 odst. več ljudi zaposlenih. Vrednostni plan je dosežen z 58 odst., dobiček s 56 odst., plače pa s 65 odst. Podjetje posluje dobro, le skrb za storilnost mora povečati.

»Belsad« **Črnomelj** je dosegel v sadni predelavi plan z 12,8 odst., ali 92 odst. lanske polletne realizacije, v bonbonih je plan dosegel z 72 odst. ali 474 odst. več kot v istem obdobju lanskega leta, v umetnih alkoholnih pijačah je plan dosežen s 30 odst. ali komaj 30 odst. lanske polletne proizvodnje. Poleg tega je podjetje izdelalo konserviranih povrtnin 56,8 odst. Plan vrednosti proizvodnje je dosežen z 31 odst., plače s 60 odst. Podjetje po bilanci izkazuje izgubo v I. polletju v znesku 13.300.000 din. Po pregledu podjetja je pa dejanska izguba mnogo višja, ker so bile zaloge previsoko ocenjene. Poleg tega ima še obratna sredstva porabljena za investicije. S tem je podjetje postalo kreditno nesposobno in bi moralo v prisilno likvidacijo, da ga ni prevzelo podjetje Slovenija-Vino v Ljubljani v sanaciji z vso aktivo in pasivo. Za to podjetje bo podano posebno poročilo o finančnem stanju in pogojih sanacije.

»Telekomunikacije« **Šentjernej** so svoj letni plan proizvodnje dosegle z 52,7 odst., vrednost proizvodnje s 43 odst., dobiček pa s 106 odst. Podjetje posluje dobro.

»Telekomunikacije« **Semič** so svoj plan proizvodnje dosegle s 36,4 odst. letnega plana, medtem ko je dosežen dobiček 46 odst. Podjetje bo moralo za dosego vrednostnega plana povečati proizvodnjo.

Kmetijsko-gozdno gospodarstvo Novo mesto je vrednostni plan proizvodnje doseglo z 48 odst., materialne stroške je znižalo za 7 odst., plače znašajo 38 odst., dobiček je pa ustvarjen s 159 odst., kar gre na račun boljših doseženih tržnih cen. Drugače podjetje posluje dobro.

Gradbeno podjetje »Pionir« je v I. polletju doseglo vrednost proizvodnje z 39 odst., plače z 42 odst., dobiček pa s 23 odst. Glede na značaj gradbenih podjetij je razumljivo, da v I. polletju gradbena podjetja niso prišla toliko v veljavo, kot bodo v II. polletju, ko so se sprostila investicijska sredstva. Kljub temu pa bo moralo podjetje paziti na produktivnost in materialne stroške.

Belokranjsko gradbeno podjetje Črnomelj je doseglo svojo vrednost proizvodnje s 15 odst., plače z 31 odst. in izkazuje izgubo v I. polletju za 1,404.000 dinarjev. Glede na gradnje in na splošni gradbeni značaj ter sprostitev sredstev v II. polletju je podjetju dana možnost, da v II. polletju pokrije svojo izgubo in ustvari planirani dobiček. Pri tem pa bo seveda moralo paziti na realen obseg zaposlitve.

Avtopromet »Gorjanci« Novo mesto je svoj vrednostni plan dosegel s 50 odst., plače s 45 odst., dobiček pa s 3,3 odst., kar gre na račun zvišanih materialnih stroškov za 8 odst. Podjetje bo moralo paziti na znižanje materialnih stroškov, zlasti še sedaj, ko je v I. polletju usposobilo svoj prevozni park, kar je vplivalo na višje materialne stroške in nižji dobiček.

Podjetje za vzdrževanje prog Novo mesto je svoj vrednostni plan doseglo s 35 odst., plače z 42 odst., dobiček pa z 18 odst. Podjetje bo moralo dvigniti vrednost proizvodnje v II. polletju, hkrati pa tudi rešiti vprašanje storilnosti.

Celokupni družbeni proizvod vseh panog gospodarstva državnega in združnega sektorja je ustvarjen v I. polletju z 42 odst., amortizacija s 43 odst., plače s 44 odst., dobiček pa z 38 odst. letnega plana.

Vrednostni pregled dosedanje brutto proizvodnje do presežka dela po posameznih gospodarskih panogah, s primerjavo dosežene realizacije letošnjega leta s I. polletjem lanskega leta, nam da naslednji pregled:

		v %					
		vrednost proizvod.	materialni stroški	družbeni proizvod	amorti- zacija	plače	presežek dela
Industrija	real. 30. junija 1956						
	plan 1956	36	36	36	46	43	33
	real. 30. junija 1956						
	real. 30. junija 1955	98	88	116	117	124	113
Gozdarstvo	real. 30. junija 1956						
	plan 1956	48	41	58	41	38	84
	real. 30. junija 1956						
	real. 30. junija 1955	100	85	121	100	96	143
Gradbeništvo	real. 30. junija 1956						
	plan 1956	35	34	37	32	40	34
	real. 30. junija 1956						
	real. 30. junija 1955	24	22	28	70	28	23
Promet	real. 30. junija 1956						
	plan 1956	44	51	36	55	43	23
	real. 30. junija 1956						
	real. 30. junija 1955	104	123	82	111	96	56
Trgovina (državna)	real. 30. junija 1956						
	plan 1956	42	53	39	37	47	35
	real. 30. junija 1956						
	real. 30. junija 1955	97	80	105	83	107	105
Trgovina (zadružna)	real. 30. junija 1956						
	plan 1956	57	75	74	54	68	83
	real. 30. junija 1956						
	real. 30. junija 1955	238	249	222	262	145	292

		v %					
		vrednost proizvod.	materialni stroški	družbeni proizvod	amorti- zacija	plače	presežek dela
Gostinstvo (državno)	real. 30. junija 1956	56	63	42	26	38	50
	plan 1956						
	real. 30. junija 1956	79	83	72	31	60	103
	real. 30. junija 1955						
Gostinstvo (zadružno)	real. 30. junija 1956	57	65	35	15	38	37
	plan 1956						
	real. 30. junija 1956	83	71	136	111	122	147
	real. 30. junija 1955						
KZ	real. 30. junija 1956	100	105	98	48	72	121
	plan 1956						
	real. 30. junija 1956	273	281	269	203	201	314
	real. 30. junija 1955						
Obrt	real. 30. junija 1956	48	49	46	43	47	45
	plan 1956						
	real. 30. junija 1956	84	73	140	86	101	270
	real. 30. junija 1955						
Intelekt. usluge	real. 30. junija 1956	60	43	68	58	71	63
	plan 1956						
	real. 30. junija 1956	133	123	135	112	137	128
	real. 30. junija 1955						

Navedeni pregledi nam kažejo primerjalne pokazatelje z realizacijo proizvodnje v istem obdobju lanskega leta. Če v tem pregledu upoštevamo še vprašanje zalog v podjetjih, se zdi, da se podjetja zalog bojijo in da proizvajajo le toliko, kolikor jim trg sproti odvzame. Izjeme so pač podjetja, ki že po svoji strukturi delajo na zalogo za sezonska obdobja, pa tudi ta podjetja kažejo precej opreznosti. S tem se ustvarja nesorazmerje med doseženo proizvodnjo in obstoječimi možnostmi kapacitet, hkrati je pa to odmikanje od postavljenih planskih obveznosti.

V teh nekaj mesecih, ki so pred nami, lahko še mnogo popravimo. Naša podjetja se morajo zavedati, da so člen jugoslovanskega gospodarskega sistema in zato vsak njih samovoljni korak ovira hitrejšo stabilizacijo tržišča. Vedeti moramo, da bomo posledice letošnjih neizpolnjenih planskih nalog čutili v prihodnjem letu. Zato bi morale gospodarske organizacije predvsem mobilizirati vse svoje sile v naslednje naloge:

1. povečati je treba proizvodnjo. Vzrokov, ki so v preteklih letih ovirali proizvodnjo, je zlasti glede surovin letos manj. Električno energijo pa bo treba racionalneje izkoriščati v nočnem času in ob dnevih tedenskega počitka;

2. povečati je treba storilnost ter zmanjšati delovno silo. Z administrativnimi ukrepi se storilnost ne bo dvignila, temveč so za to realne norme in premije. Preprečevati morajo podjetja vsako nepotrebno zaposlovanje nove delovne sile ter ponovno pregledati in podvreči ostri reviziji vsa obstoječa delovna mesta. S tem v zvezi je pa treba skrbeti za pravilen obseg zaloge ob dobro urejeni komercialni službi.

Pregled ustvarjenih sredstev

Planirana celotna sredstva, ki bi se morala na področju okraja ostvariti v letu 1956, znašajo 2,315.101.000 din. V I. poll. smo ostvarili 832,634.000 din ali 36 odst. letnega plana dohodkov.

Od tega zneska odpade na zvezo 374,913.000 din, LRS 41,451.000 din, OLO in občinski LO 416,270.000 dinarjev.

Po posameznih virih dohodkov je dosežena v I. polletju naslednja realizacija:

	v %
1. Obresti od osnovnih sredstev so dosežene	39
2. Obresti od obratnih sredstev	46
3. Prometni davek — zvezni:	
od državnih gospodarskih organizacij	34
od posojil	38
od zadrug in združenih organizacij	103
od vrednotnic	41
od zasebnih obrtnikov	32
od naravnega vina in žganja	59
4. Prometni davek — občinski:	
od proizvodov in storitev	19
od prodaje na drobno	—
5. Davek od dobička	34
6. Ostanek dobička za zvezni proračun in sklade	44
7. Del dobička za proračune OLO in obč. LO	21
8. Del dobička za proračun občinskih LO (KZ, trg., gost.)	108
9. Prispevek za družbene investicijske sklade	33
10. Odplačilo anuitet	3
11. Proračunski prispevek od plač	27
12. Dohodnina in skladi:	
dohodnina od kmetijstva	43
občinske doklade iz kmetijstva	—
dohodnina samostojnih poklicev in premoženja	37
občinske doklade od dohod. samost. poklicev	—
13. Dopolnilna dohodnina od lesa	50
14. Zemljarina	3
15. Državne takse	51
16. Ostale takse:	
na motorna vozila	50
na vprežna vozila	16
na živino in pse	38
na sredstva za proizvodnjo	50
na hibridno trto	9
na živinske potne liste	—
na meljavo žita	2
17. Lokalne takse	39
18. Davek na dediščine in darila	7
19. Ostali proračunski dohodki:	
dohodki uradov in ustanov	20
ostali dohodki	54
20. Kazni za prometne prekrške	—
21. Najemnina za sadno drevje in seno ob cestah	—
22. 50 odst. samostojnega razpolaganja trgovin	60
23. Investicijski sklad (trg., gost., obrt)	27
24. Stanovanjski sklad	42
25. Gozdni sklad	42
26. 4 odst. plačanih premij požarnega zavarovanja	—
27. Dotacija LRS	50

Na tako nizko realizacijo v I. polletju vplivata predvsem nizko pobran prometni davek privatnikov in lokalni prometni davek. Občinski prometni davek na maloprodajo je uveden za II. polletje. Prav tako so bile občinske doklade na kmečko dohodnino in ostale takse razpisane zaradi zakasnelega sprejetja družbe-

nih planov šele koncem I. polletja in bo realizacija sledila šele v II. polletju. Zahtevamo, da morajo občinski ljudski odbori upoštevati planirane kvote. Razpisane kvote so manjše od planiranih, zlasti pri dohodnini kmetov in pri taksah. Te je treba popraviti. Prav tako ni dosežen proračunski prispevek iz plač trgovine, gostinstva in kmetijstva zaradi padca prometa, kar vpliva na nižji plačni sklad, iz katerega se odvaža ta prispevek. Odplačila dolgoročnih kreditov (anuitet) bodo plačane šele v II. polletju, nekaj pa bo tudi takih podjetij, ki anuitet ne bodo mogla plačati zaradi slabo dosežene proizvodnje, kot na primer Belsad, Belokranjka, Zalog itd. Nizko je dosežen tudi dobiček gospodarskih organizacij v državnem sektorju. Boljše je z dobičkom v združenem sektorju, ki je že v I. polletju presežen za 37 odst. v primeri z lani. Izterjavo dohodnina kmetov, zlasti pa obrtnikov, bo treba v II. polletju popraviti.

Od celokupno ostvarjenih sredstev v I. polletju smo dosegli naslednje rezultate:

	odst.
zvezni proračun	36
proračun OLO	40
proračun občinskih LO	35
zvezni investicijski sklad	43
investicijski sklad LRS	33
kmetijski sklad LRS	43
stanovanjski sklad LRS	42
cestni sklad LRS	47
gozdni sklad LRS	42
okrajni investicijski sklad	21
okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva	17
okrajni cestni sklad	16
okrajni gasilski sklad	30
okrajni gozdni sklad	42
občinski investicijski skladi	17
občinski stanovanjski skladi	42
občinski cestni skladi	20

Investicijski skladi, zlasti okrajni in občinski, izkazujejo tako slabo vplačevanje zaradi neizterjave sredstev, ki pripadajo tem skladom. Dotoku sredstev na te sklade posvečajo občine premajhno pažnjo, kar nam kaže tudi naslednji pregled:

	občinski investicijski sklad v %	občinski stanovanjski sklad v %	občinski cestni sklad v %
obsega:	17	42	20
Črnomelj	21	35	52
Kostanjevica-Podbočje	4	37	9
Metlika	12	59	55
Mirna	26	27	4
Mokronog	2	45	—
Novo mesto	25	44	—
Semič	20	28	35
Straža-Toplice	7	38	4
Šenjernej	6	46	4
Trebnje	4	41	—
Žužemberk	25	49	55

Ta primerjalni pregled kaže, da so občinski stanovanjski skladi, katere polni banka neposredno pri izdaji plač, redno vplačujejo, medtem ko sta občinski investicijski sklad in občinski cestni sklad neredna v dotekanju sredstev, ker je odvisno njihovo vplačilo od izterjave sredstev od prebivalstva.

Proračuni okrajnega ljudskega odbora in občinskih ljudskih odborov kažejo višje izdatke kot dohodka, to pa predvsem zaradi dinamičnega trošenja izdatkov in nedinamičnega dotoka sredstev v I. polletju. Tako je bilo ustvarjenih in potrošenih sredstev po proračunih ljudskih odborov:

	dohodki	izdatki
	%	%
OLO Novo mesto	40	44
ObLO Črnomelj	37	45
ObLO Kostanjevica-Črnomelj	54	42
ObLO Metlika	41	39
ObLO Mirna	31	39
ObLO Mokronog	35	40
ObLO Novo mesto	22	37
ObLO Semič	43	39
ObLO Straža-Toplice	63	38
ObLO Šentjernej	36	44
ObLO Trebnje	35	44
ObLO Žužemberk	42	35

Upoštevati moramo, da je trošenje v I. polletju po začasnem finansiranju. Ker so bili izdatki po občinah višji kot dohodki, so občine najele obrestno posojilo v skupnem znesku 63 milijonov din, ki ga bodo morale odplačevati iz dotekajočih sredstev in plačati obresti. Posamezna občina je najela obrestno posojilo v naslednjih zneskih:

ObLO Črnomelj	10,000.000 din
ObLO Kostanjevica-Podbočje	nič
ObLO Metlika	3,000.000 din
ObLO Mirna	3,000.000 din
ObLO Mokronog	3,500.000 din
ObLO Novo mesto	26,000.000 din
ObLO Semič	2,500.000 din
ObLO Straža-Toplice	nič
ObLO Šentjernej	7,000.000 din
ObLO Trebnje	6,000.000 din
ObLO Žužemberk	2,000.000 din
	<hr/>
	63,000.000 din

Višje trošenje izdatkov kot je bil dotok dohodkov povzroča pri normalnem pritekanju sredstev težave pri občinskem gospodarjenju s proračunom ter jim narekuje, da sedaj posvetijo vso skrb hitrejšemu dotoku sredstev. Eden od teh razlogov je tudi v tem, da so izdatki planirani po koledarskem letu, dočim pritekajo dohodki po gospodarskem letu, to pa nam narekuje, da bo potrebno podvzeti vse ukrepe, če hočemo predvideni plan izdatkov pokriti z dohodki v koledarskem letu. Zato je treba zaostri vprašanje izterjave dohodkov vseh oblik ter proračunska sredstva trošiti le v mejah dohodkov.

Okrajni ljudski odbor posojila ni najel, ker je med tem časom prejel akontacijo na republiško dotacijo proračunu in ima trenutno pozitivni saldo po stanju

15. septembra 1956. Občine pa imajo po stanju 15. septembra t. l. dohodkov 47,5 odst., izdatkov pa 56,3 odst., kar v primerjavi s I. polletjem pokazuje, da gre izterjava dohodkov še vedno počasneje kot izplačevanje izdatkov. Iz tega nujno sledi, da je edini izhod poostreitev vprašanja dohodkov.

Okrajni ljudski odbor je že podvzel ukrepe, ki naj popravijo navedeno stanje in je v ta namen gospodarski sektor že imel konferenco s predstavniki občinskih ljudskih odborov in z industrijsko skupino proizvajalcev, na katerih je bil sprejet sklep, da se mobilizirajo vse sile za boljšo realizacijo v II. polletju.

Novo mesto, 9. oktobra 1956.

POROČILO

o smernicah za sestavo družbenih planov za I. 1957

Družbeni plan za leto 1957 bomo morali sestaviti oktobra 1956, ker je predvideno, da bo zvezni družbeni plan sprejet že v oktobru, republiški plan in okrajni plani bi morali biti sprejeti v novembru, občinski pa najkasneje do konca decembra 1956.

Osnovna načela za sestavo so:

1. maksimalno izkoriščanje kapacitete;
2. iskanje možnosti za povečanje izvoza;
3. zaostrena produktivnost;
4. varčevanje s proračunskimi sredstvi.

Podjetja, ki poslujejo na račun uvoženih surovin, imajo te količine zagotovljene. Lahko se pa stavijo dodatni predlogi za uvoz surovin, če podjetja zmorejo s kapaciteto.

Od podjetij je zavod za gospodarsko planiranje že zbral predloge za sestavo količinskih planov. Predloge so podjetja sestavila bolj glede na tržišča v letu 1956, kot pa na realne kapacitete svojih strojev. Te predloge smo poslali v vskladitev z republiškim pokazatelji proizvodnje za leto 1957. Razlike so predvsem v možnih kapacitetah. Te razlike moramo sedaj vskladiti z našimi podjetji. Osnovna sestava količinskih planov je s tem podana. Podjetja bodo sedaj morala utemeljiti razlike, ki se pojavljajo med njihovim in republiškim planom glede količin.

Elementi, oziroma instrumenti družbenega plana gospodarskih organizacij za leto 1957 ostanejo nespremenjeni, torej isti kot v letu 1956. Predvideni davek na plače, ki je bil predlagan kot nov element v instrumentih, bo po sedanjih vidikih odpadel. Spremembe v stopnji amortizacije, obrestih na osnovna in obratna sredstva ni pričakovati. Delitev dobička ostane nespremenjena v načinu izračunavanja.

Sedaj še ne vemo, kako bo urejena osnova za pobiranje dohodkov od prebivalstva, zlasti glede dohodnine in taks. Ostala sredstva dohodkov od prebivalstva bodo predvidoma ostala na istih osnovah kot so bila v letu 1956.

Osnova za odmero proračunskih sredstev bo odvisna od realizacije v letu 1956. Dovoljeno pa je, da se stavijo konkretno obdelani predlogi za povečanje proračunskih sredstev, v kolikor je realizacija v letu 1956 slaba in v kolikor dosedanji izdatki niso bili realni.

Vse te naloge bomo morali zaključiti po programu dela do 25. oktobra 1956. Sestavo količinskih planov s preračunano vrednostjo proizvodnje za leto 1957 vseh gospodarskih panog po podjetjih pa smo dolžni obdelati do 15. oktobra 1956. Glede na kratke roke bi bila sedaj dolžnost naših podjetij in občin, da:

1. podjetja realno ocenijo svoje kapacitete ter na osnovi zmogljivosti in tržnih pogojev postavijo svoj količinski proizvodni plan. Na podlagi teh pokazateljev ocenijo realne materialne stroške ter upoštevajo možnost za povečanje produktivnosti;

2. občinski ljudski odbor ob sodelovanju tajništva za finance OLO začno sestavljati predloge plana dohodkov od prebivalstva ter utemeljeni predlogi o višini proračunskih izdatkov za leto 1957 ob primerjavi z letom 1956.

Novo mesto, 9. oktobra 1956.

POROČILO

o gospodarskem stanju kombinata živilske industrije »Belsad« v Črnomlju

Več ali manj je že znano, da je podjetje »Belsad« v gospodarskih težavah. Ljudski odbor kot celota do sedaj s tem še ni bil seznanjen, ker so aparat in svet za industrijo in obrt ter družbeni plan in finance iskali najprimernejšo rešitev problema. Podjetje je izkazalo v prvem polletju 13.300.000 din poslovne izgube. O stanju in vzrokih izgube je na zahtevo sveta za industrijo in obrt poročal direktor podjetja na seji sveta 1. julija 1956. Poročilo je bilo precej optimistično, zato je svet naročil tajništvu za gospodarstvo, da temeljito pregleda razmere v podjetju. Tajništvo je s finančno in tržno inšpekcijo in s pomočjo republiških inšpektorjev analiziralo stanje. Ugotovljeno je bilo, da so razmere bistveno slabše, ker so bile v bilanci za prvo polletje prikazane večje zaloge, kot jih je podjetje stvarno imelo, razen tega pa so bile zaloge ocenjene z višjimi cenami, kot so tržne. Zato prikazuje podjetje po stanju 30. junija 1956 okrog 50.000.000 din poslovne izgube, razen tega pa je uporabilo še 13.000.000 din investicij, ki jih je krilo iz obratnega kredita ali pa jih ima še kot dolgove pri izvajalcih del.

Vzroki izgube so objektivni in subjektivni. Prevladujejo subjektivni vzroki oziroma slabo upravljanje podjetja. Predvsem lahko navedemo kot napako vodstva to, da ni pravilno cenilo objektivnih pogojev proizvodnje in komerciale.

Vodstvo je imelo visoko leteče načrte, ki jih je realiziralo ne glede na nesposobnost podjetja. Tako so na primer v letu 1955 nabavili večje količine paradiznikov za proizvodnjo paradiznikovega koncentrata. Strcje za proizvodnjo pa so obenem naročili v Italiji, ne da bi imeli priskrbljena devizna sredstva. Razumljivo je, da podjetje ni moglo realizirati planirane proizvodnje. Paradiznikovo pulpo so nato peljali v Ajdovščino, kjer je bila predelana in pakirana v doze. Doze so vrnili v Črnomelj, kjer so jih etiketirali in prodali s precejšnjo izgubo. Izguba bi bila manjša, če bi podjetje prodalo samo pulpo. Podobna zadeva, ki je povzročila še večjo izgubo, je nabava sliv za

kuhanje žganja. V Bosni so nabavili leta 1955 70 vagonov sliv. Ker jih »Belsad« ni mogel vskladiščiti, so jih pustil vskladiščene v Bosni na odprtih prostorih. Prevzem in nadzor nad vskladiščenjem je bil slab, tako da je podjetje dobilo 35.000 kg manj kot je plačalo, razen tega pa so na 100 litrov brozge dobili pri predelavi le 4,5 litra žganja namesto 10 litrov, kar dokazuje, da je bila brozgi dodana voda. Oba navedena primera pričata, da je podjetje hotelo proizvajati več, kot je bilo tehnološko in organizacijsko sposobno. Po drugi strani je pa očitno, da je bila popolnoma dezorganizirana komercialna in ekonomska služba v podjetju. Nekatere ukrepe vodstva si ne moremo razlagati drugače, kot da je to popolna neumnost, ki so jo napravili ljudje brez vsakega znanja, ali pa namerna gospodarska sabotaža. Nemogoče je razumeti, da je podjetje lani nabavilo nad 6000 novih sodov; ali pa naslednji primer: za pakiranje bonbonov je podjetje nabavilo 200.000 kovinastih spojok. V letu 1955 in 1956 je vsega skupaj porabilo 37 spojok. To se pravi, da jih je nabavilo za 5000 let. Po ugotovitvah komisije, ki je pregledala stanje v podjetju, je tam vsak uslužbenec delal po svoje. Računovodstvo, komerciala in tehnični sekretar niso bili povezani. Tako na primer računovodstvo ni vedelo, da je komerciala odkazala neko dobavo marmelade, in je še vedno imela obremenjenega prvega odjemalca. Obračun materiala v tehničnem sektorju je bil popolnoma drugi kot ga je imelo računovodstvo, zato je razumljivo, da pri takem gospodarjenju in upravljanju podjetja ne moremo pričakovati drugačnega rezultata, kot smo ga ugotovili. Del krivde za nastale razmere nosi tudi delovni kolektiv, predvsem glede discipline in odgovornosti do družbene lastnine. Celo med pregledom naše tržne inšpekcije so ukradli okrog 500 litrov vina. Ugotovili smo tudi take primere, da je delavec odprl 25-litrsko steklenico sadnega soka, nato pa pustil balon odprt, da se je sok pokvaril. Ali pa drugi primer: nad 1000 sodov so vskladščili pod streho. V sodih je bil sneg in leg, zato so sodi med letom strohnili. Prav tako kaže na skrajno malomarnost razbijanje steklenic. Za tri mesece je ugotovila inšpekcija 4 tone razbite steklenine.

Moje poročilo bi bilo preobširno, če bi hotel navesti vse napake, oziroma vzroke, ki so pripeljali podjetje v gospodarske težave. Podčrtati moramo, da je večji del krivde posledica slabega vodstva in nediscipliniranega delovnega kolektiva.

Podjetje se bori tudi z občutnimi objektivnimi težavami. Že ko se je »Belsad« zgradil, je bil pomanjkljivo opremljen. Za proizvodnjo sadnih sokov ima samo stiskalnico, manjkajo pa vse druge naprave. Za proizvodnjo marmelade ima podjetje stare nacionalizirane stroje, na katerih ne more proizvajati marmelade, ki bi bila primerna za izvoz. Stroški v takem zastarelem obratu so mnogo višji kot v modernih. Z opremo, ki jo podjetje ima, ne moremo upati na visoko rentabilnost. Poleg tega nima urejene kanalizacije in manjka mu vskladiščnih prostorov. Priznati moramo, da je težko voditi podjetje v takih razmerah. To pa ne pomeni, da ne bi moglo biti gospodarsko aktivno. Potrebna je pa večja skrb in previdnejša ko-

mercialna politika. Seveda so lahko dobički le minimalni in podjetje dejansko samo životari.

Stanje podjetja zahteva od OLO določenih ukrepov in odločitve. Ker podjetje ne more več poravnati družbenih obveznosti, mora iti v likvidacijo ali pa ga je treba sanirati.

Opisal bom najprej posledice, ki bi jih povzročila likvidacija na račun sredstev okrajnega proračuna in gospodarstva Dolenjske.

V primeru prisilne likvidacije bi bilanca podjetja bila naslednja:

1. likvidacijska mapa po kritju stroškov likvidacije znaša	166,699.000 din
2. znižana za 30 odst. izgube pri prodaji zalog	42,000.000 din
3. ostane razpoložljivo za poplačilo upnikov	124,699.000 din
4. kritje upnikov I. in II. reda in kritje stalnih obratnih sredstev	69,857.000 din
5. ostane za upnike IV. reda terjatve upnikov znašajo tako bi ostalo nekritih	54,841.000 din 154,705.000 din 99,864.000 din

kar predstavlja izgubo, ki bi jo podjetje izkazalo v primeru, če bi sprožili postopek prisilne likvidacije. Izguba v prisilni likvidacije namreč nastane zato, ker se razvrednotijo zaloge materiala.

Glavni upnik je Narodna banka za dopolnilni kredit	60,825.000 din
za odkupni kredit	57,000.000 din
skupaj	177,825.000 din

Banka bi del izgube pokrila na račun jamstva za dopolnilni kredit 18,750.000 din, ki ga ima od okrajnega ljudskega odbora. Navedeni znesek predstavlja stroške našega proračuna.

Tako bi bilo računsko stanje. Vendar vprašanje likvidacije ne smemo gledati samo skozi naočnike računov. Z likvidacijo okrajno gospodarstvo mnogo več izgubi. Za vedno izgubimo podjetje za predelavo sadja. Po zakonu se na mestu likvidiranega podjetja ne more postaviti novo z isto proizvodnjo. To bi bilo tudi praktično nemogoče, ker nam z likvidacijo propadejo vsa stalna obratna sredstva, ki bodo po novi uredbi kot osnovna sredstva v upravljanju delovnih kolektivov. V kolikor bi po likvidaciji hoteli organizirati novo podjetje, bi OLO ali ObLO, kot ustanovitelj, moral naprej dati okrog 100 milijonov din obratnih sredstev.

Izgubljene bi bile tudi vse investicije, ki jih je podjetje dobilo iz pomoči Dolenjski, Kočevski in Primorski ter iz okrajnega proračuna (73,340.310). Sicer tudi v primeru sanacije ne moremo računati, da bi podjetje moglo odplačevati anuitete, vendar bi lahko bile vsaj gospodarsko izkoriščene. Zadevo moramo gledati tudi z drugega vidika. Belsad je s svojo proizvodnjo tesno povezan s kmetijstvom. Že dosedaj lahko vidimo, da je precej vplival na kmetijsko okolico. Zato moramo pri odločanju o njegovem nadaljnjem obstoju upoštevati, da naše kmetijstvo potrebuje podoben objekt in bi likvidacija »Belsada« prizadela tudi

našega kmeta. Dosedaj je povezava bila predvsem v tem, da so pridelovalci imeli stalnega kupca za industrijsko sadje. Predvidevati pa moramo, da bo kmalu potrebno za ves izvoz sadje industrijsko konservirati (koncentracija in podobno). Takrat bo obstoj podjetja za predelavo sadja na našem področju, ki je tipično kmetijsko, nujno potreben. Čeprav mnogo stvari terja likvidacijo, je gospodarsko koristneje, da podjetje ohranimo. Tudi glede odnosa do družbe ne bi bilo pravilno, da bi z likvidacijo ogrozili upnike in družbena kreditna sredstva.

Komisija, ki se je ukvarjala z »Belsadom«, je iskala razne načine in možnosti za sanacijo podjetja. Že takoj v začetku je ugotovila, da možnosti za normalno sanacijo na račun lastne aktivnosti podjetja ni, ker bi podjetje, čeprav bi lahko delalo aktivno, ustvarjalo premalo sredstev, da bi v roku nekaj let odplačalo kredit. Druga možnost, da bi poizkusili s poravnavo pri upnikih, ni uspela, ker je glavni upnik Narodna banka, ki po navodilih za poravnavo ne more pristati. Rešitev se je našla v tem, da prevzame sanacijo podjetja Slovenija-vino Ljubljana.

Podjetje je pripravljeno, da sanacijo prevzame pod naslednjimi pogoji:

1. Okrajni ljudski odbor mora dati na razpolago, začeni z novembrom letos in vključno do aprila 1957 24,000.000 din kredita iz okrajnega investicijskega sklada za opremo »Belsada«. Do tega časa pa ostane v veljavi jamstvo za dopolnilni kredit.

2. Okrajni ljudski odbor mora kriti investicije, ki jih je »Belsad« porabil na račun obratnih sredstev. skupaj je bilo porabljenih obratnih sredstev v investicije 13,639.869 din od tega lahko krije podjetje iz amortizacije 2,245.896 din ObLO Črnomelj bo pokrtil iz stanov sklada 3,178.738 din s prodajo avtomobila se bo dobilo 3,500.000 din ostane za OLO obveze 4,700.000 din

3. Okrajni ljudski odbor mora urediti za do sedaj vložena sredstva tak način odplačila, da ne bodo padla v obdobje sanacije.

4. Podjetje Slovenija-vino in »Belsad« ter OLO Novo mesto in ObLO Črnomelj sklenejo pogodbo o sanaciji. Po tej pogodbi se obveže OLO, da ne bo menjal odnosa med »Belsadom« in Slovenija-vinom za dobo 10 let.

5. »Belsad« ostane kot samostojen obrat v sklopu Slovenija-vino z lastno komercialno in računovodsko službo.

6. Postavi se prisilna uprava, ki mora razčistiti razmere v kolektivu.

Ker drugih možnosti za sanacije ni, predlagamo OLO, da sprejme sanacijo »Belsada« v povezavi s podjetjem Slovenija-vino. S tem prevzame OLO določene obveznosti. Pokriti je treba investicije iz obratnih sredstev ter omogočiti najem novega investicijskega kredita. Finančno OLO ni prizadet, ker bi v primeru likvidacije moral plačati svoje jamstvo in v

primeru prevzema osnovnih sredstev tudi obveznosti iz osnovnih sredstev t. j. porabljena obratna sredstva in anuitete. Dejansko je to najcenejši način za naša sredstva in najkoristnejši za naše celotno gospodarstvo. V kolikor se sanacija osvoji, predlagam, naj se pooblasti predsednika OLO, da izvrši vse potrebno v okviru osvojenih načel.

Novo mesto, 9. oktobra 1956.

Okrajnemu ljudskemu odboru Novo mesto

Komisija za družbeno upravljanje zbora proizvajalcev je 17. septembra 1956 s svojimi člani obiskala Belokranjsko trikotajno industrijo »Beti«, po sklepu 8. skupne seje odbornikov obeh zborov zaradi kršenja delavske samouprave.

V zvezi z razgovorom s člani delavskega sveta in upravnega odbora omenjenega podjetja daje komisija zboru proizvajalcev naslednje

POROČILO

1. Pred leti se je pričelo graditi tovarno pletilstva v Metliki. Podjetje, ki je dosedaj imelo svoj sedež v Črnomlju, je po dograditvi teh objektov imelo namen preseliti svoj obrat v nov objekt v Metliko. Delavski svet podjetja »Beti« je soglašal, da se podjetje preseli iz Črnomlja v Metliko. Proti selitvi ni imel takrat nihče, zlasti pa ne delavski svet, nobenih pri-pomb.

2. Zaradi nezmogljivosti plačevanja anuitet, ki so nastale od investicijskih sredstev pri gradnji tega objekta, je gospodarski svet okrajnega ljudskega odbora Novo mesto zaključil, da se novi objekt odstopi Tekstilni tovarni Novo mesto, oziroma da se uporabi za kamgarn predilnico v sestavu podjetja Novoteks. Za to so bili dani pogoji, saj lahko dobimo strojni park s kamgarn predilnico pod pogojem, če imamo primerni objekt za to predilnico. Na osnovi tega stališča Zveznega izvršnega sveta je bil sklep sveta za gospodarstvo umesten in Belokranjsko trikotajno podjetje na osnovi teh dveh pogojev ni moglo izvršiti sklepa delavskega sveta, da se preseli v novi objekt.

3. Prostori, v katerih je dosedaj poslovala Belokranjka, so bili neprimerni, saj je sanitarna inšpekcija že večkrat opozarjala podjetje, da se bo morala proizvodnja ustaviti. Tudi zaradi nabave novih strojev za razširitev proizvodnje je bilo nujno, da se je belokranjsko trikotajno podjetje preselilo iz Črnomlja v Metliko. V Metliko se je preselilo zaradi tega, ker je bil ta sklep sprejet že ob začetku gradnje nove stavbe in zato je bil sklenjen sporazum med občinama Metlika in Črnomelj.

4. Ker so bili novi prostori prepuščeni Novoteksu, podjetje pa se je z delom svoje proizvodnje že vselilo v nove prostore, se je zadeva rešila tako, da je v sporazumu z okrajnim ljudskim odborom oz. tajništvom za gospodarstvo občinski ljudski odbor v Metliki odstopil za potrebe podjetja Dijaški dom, ker ni bil polno zaseden.

5. Delavski svet je razpravljajal o vseh selitvah. To je razvidno iz zapisnikov sej delavskih svetov. Najprej je razpravljajal o selitvi iz Črnomlja v Metliko, nato pa o selitvi iz nove stavbe v Dijaški dom in v tem ni kršena zakonodaja družbenega upravljanja. Komisija ugotavlja, da so organi družbenega upravljanja bili o tem poučeni, premalo je pa bilo razgovora o tej selitvi z delovnim kolektivom. Zato člani delovnega kolektiva niso bili podrobno poučeni.

Komisija je ugotovila, da je osnovni vzrok nesoglasja o selitvi ta, da pravice delavcev in njihovi pogoji dela niso zaščiteni, saj se vozi dnevno v Metliko okrog 70 delavk, ki vsak dan izgubijo zaradi neprimernega voznega reda pol ure delovnega časa in so s tem prikrajšane na mesečnih prejemkih in otroških dodatkih, po drugi strani pa so od svojih otrok, ker so to pretežno delovne žene, ločene po 12 do 14 ur dnevno.

To vprašanje bi moral delavski svet in uprava podjetja sporazumno z oblastnimi organi reševati pred selitvijo ter tako zagotoviti delovnemu kolektivu nemoten delovni čas in zaposlitev.

Komisija meni, da bi bilo v korist podjetju, če bi organiziralo prevozno sredstvo, ki bi delavke redno vsak dan vozilo na delo in z dela, saj je to relacija okrog 18 km in bi uvedba tega prevoznega sredstva koristila samemu delu, ker bi bile delavke spočite in bi imele več delovne vneme, hkrati pa bi bilo s tem rešeno tudi njihovo družinsko vprašanje.

Novo mesto, 19. septembra 1956.

POROČILO

o delu komisij za pregled zaključnih računov gospodarskih organizacij za leto 1955 in o stanju bilanc teh organizacij

Za pregled bilanc za leto 1955 je bila pristojnost deljena na komisije okrajnega ljudskega odbora in občinskih ljudskih odborov. Občinske komisije naj bi pregledale bilance manjših obrtnih in komunalnih podjetij ter kmetijskih zadrug, za bilance vseh ostalih gospodarskih organizacij so pa bile pristojne okrajne komisije. Od vseh 252 gospodarskih organizacij na področju okrajnega ljudskega odbora je prišlo pod pristojnost okrajnih komisij 110 bilanc, pod občinsko pa 142.

Od 11 občin je postavila svojo komisijo le občina Črnomelj, ki je pregledala bilance občine Črnomelj, Metlika in Semič. Vse bilance ostalih občin pa so pregledale okrajne komisije in so bile te bilance s predhodnimi pritrditvami dostavljene občinam že popolnoma pripravljene za dostavitev.

Tajništvo za finance okrajnega ljudskega odbora je imenovalo 4 predsednike komisij, od katerih so pa delali na pregledih le 3. Ti so imeli velike težave s kompletiranjem tričlanskih komisij, ker ni bilo mogoče dobiti redno zastopnika banke, še težje pa zastopnike podjetij. Od 7 članov iz gospodarstva so vztrajali do konca le 3, medtem ko so ostali odpovedali takoj v začetku ali sredi dela (Mohorčič, inž. Medic). Ko-

misija izreka zahvalo vsem tistim članom komisij iz gospodarstva, ki so požrtvovalno sodelovali vse do konca, zlasti pa tov. Šventu, Hrobatu, Beltramu in Čanču.

Te tri okrajne komisije so torej pregledale skupaj 230 bilanc v dobi 5 mesecev, poleg rednega dela v svojih referatih v uradu in na terenu. Problematika podjetij je zajeta v bilancah, zlasti pa v zapisnikih komisij.

Formalno zavrženih bilanc po komisiji ni bilo, ker so komisije v takih primerih delo odložile, po povratku pa z delom nadaljevale ali bilanco popravile sproti, kar je terjalo mnogo časa in naporov komisij.

Odločbe o predhodni potrditvi bilanc v smislu Uredbe o zaključnih računih so bile že dostavljene podjetju in tajništvu za finance. Končno pritrđitev naj pa izda ta skupščina, če soglaša in v kolikor soglaša s predlogom komisije v posameznih primerih.

V nadaljnjem podajam temeljne podatke iz bilanc posameznega podjetja in po vrstah dejavnosti. Podrobnejši podatki pa so razvidni iz samih bilanc ali iz zapisnikov komisij, s katerimi razpolagamo.

1. Gozdno gospodarstvo Novo mesto je v letu 1955 zaposlovalo 530 delavcev in 106 uslužbencev, opravilo promet in doseglo dohodek 445.000.000 din, doseglo dobiček 78.000.000 din, plačni sklad 72.000.000 din, plačni sklad iz dobička 5.400.000 din, kar predstavlja 1 mesečno povprečno plačo. Razpolagalo je s skladom osnovnih sredstev 170.000.000 din, investicijskim kreditom 73.000.000 din, uporabljalo je bančni kredit 40.000.000 din. Povečalo je osnovna sredstva za logarnice ter s prevzemom osnovnih sredstev od OLO (ceste, pota, zgradbe in drugo). Osnovna dejavnost — eksploatacija in oskrbovanje gozdov ter priprava sadik v drevesnicah in pogozdovanje — vse po naročilu in na račun Okrajne uprave za gozdarstvo.

2. Rudnik rjavega premoga Kanžarica — Črnomelj je zaposloval 208 delavcev in 17 uslužbencev, dosegel promet in dohodek 146.000.000 din, od tega dobiček 17.800.000 din, plačni sklad 46.000.000 din, plačni sklad iz dobička 788.000 din ter iz znižanja polne lastne cene 596.000 din. Izkoriščalo bančni kredit 11.400.000 din. Razpolagalo z osnovnimi sredstvi 149.000 din, z investicijskim kreditom 94.000.000 din, dotacijo OLO 10.000.000 din ter s 5.000.000 din ostalih skladov.

Izplačani deputat v premogu 1.140.000 din je komisija prenesla na plačni sklad iz dobička. Plačni sklad je OLO povečal za 30 odst. Plačni sklad iz znižanja polne lastne cene 596.000 din je OLO priznal na ugovor k zapisniku komisije.

3. Železolivarna »Belt« Črnomelj je zaposlovala 50 delavcev in 12 uslužbencev, opravila promet in dosegla dohodek 51.000.000 din, s tem dobiček 11.000.000 din, plačni sklad 7.500.000 din, plačni sklad iz dobička 4.700.000 din, od tega izplačala za plače 45 odst. Uporabljala kredit 20.000.000 din, vrednost osnovnih sredstev 122.000.000 din, investicijski kredit 20 milij. din ter ostale sklade za 2.700.000 din.

Podjetje je v stiski zaradi predpisa obveznosti do družbe na osnovna sredstva, ki še niso polno izkoriščena. Plan prometa 84.000.000 din je dosežen le s 47.000.000 din, planirani dobiček 26.000.000 din le z 11.000.000 din, ker se je začetek proizvodnje v novem obratu zakasnil. Izpad prometa je povzročila preseelitev obrata, pomanjkanje strokovnjakov, surovin in drugo.

4. Rudnik nekovinskih rudnin Kremen Novo mesto je zaposloval povprečno 220 delavcev in 24 uslužbencev, dosegel promet in dohodek 134.000.000 din, dobiček 22.000.000 din, plačni sklad 39.000.000 din, plačni sklad iz dobička 1.312.000 din. Izkoriščal bančni kredit 10.000.000 din, osnovna sredstva 87.000.000 din ter ostale sklade 6.000.000 din. Planirana proizvodnja 41.000 ton, dosežena le do 33.000 ton. Tudi vrednostno promet ni bil dosežen, ker se izvoz v letu 1955 še ni opravljal tako, kot je bilo predvideno.

5. Tovarna učil Črnomelj je zaposlovala 150 delavcev in 32 uslužbencev, dosegla promet in dohodek 79.000.000 din, dobiček 3.600.000 din, plačni sklad 14.000.000 din, od tega plačni sklad iz dobička —. Uporabljala obratni kredit 31.000.000 din ter osnovna sredstva 64.000.000 din v investicijskem kreditu.

Plan prometa 220.000.000 din dosežen le do 79.000.000 din, dobiček od 59.000.000 din le s 3.500.000 din. Investicije so dejansko ovirale tekočo proizvodnjo. Podjetje je v izgradnji. Dobitek je bil porabljen za odplačilo anuitete, zato ni bilo plačnega sklada iz dobička.

6. Industrija obutve Novo mesto je zaposlovala 148 delavcev in 6 uslužbencev, dosegla promet in dohodek 169.000.000 din, poleg tega v trgovini 501.000 din, dobiček 16.800.000 din, izredni dobiček 5.300.000 din ter dobiček v trgovini 103.000 din. Plačni sklad 20.400.000 din, plačni sklad iz dobička 1.309.000 din, ki je porabljen za plače do 75 odst., nadalje plačni sklad iz znižanja polne lastne cene 1.056.000 din, porabljen za plače do 50 odst., plače iz izrednega dobička 622.000 din ter iz trgovine 28.000 din.

Uporabljala kredit 19.000.000 din, osnovna sredstva za 9.000.000 din.

Plan proizvodnje 135.000.000 din dosežen s 169 milij. din, dobiček presežen s 181 odst., prav tako znižanje polne lastne cene. Podjetje se je borilo za izvršitev naročil, ker ima dober izdelek. Ima lastno prodajalnico v Trebnjem.

7. Industrija marmorja Gradac je zaposlovala skupaj 40 delavcev in uslužbencev, dosegla promet in dohodek 7.300.000 din, od tega dobiček 716.000 din, plačni sklad 4.200.000 din, plačnega sklada iz dobička ni bilo, ker je podjetje presežek dodelilo skladom. Uporabljalo bančni kredit 25.000.000 din, od tega dotacije OLO 4.500.000 din ter investicijski kredit 20.000.000 din. Vrednost vloženih osnovnih sredstev 25.000.000 din. Podjetje je v izgradnji ter je osnovna sredstva povečalo iz okrajnega kreditnega sklada 4.500.000 din za napravo žage, 1.000.000 din za raziskovanja. Ima tri delovna mesta ter obrtno delavnico

za izdelke. Zaradi dodeljenih dotacij ni bil priznan dobiček delovnemu kolektivu.

8. Novomeška opekarna Zalog krožna peč z novo mehanizacijo in zgradbami, zaposlovala 60 delavcev in uslužbencev, dosegla promet in dohodek 21,400.000 din, dobiček 3,400.000 din, plačni sklad 6,600.000 din, plačni sklad iz dobička 313.000 din. Bančni kredit 1,800.000 din, vrednost osnovnih sredstev 62,000.000 din, investicijski kredit 50,000.000 din iz sklada pomoči Belokrajini, Kočevju, Dolenjski, ostali skladi 4,200.000 din. Plan proizvodnje dosežen le 73 odst. Podjetje je še vizgradnji. 50.000 zidakov pokvarjenih zaradi deževja spomladi, kar je bilo prodano po znatno nižji ceni.

9. Opekarna Prečna zaposlovala 30 delavcev in dva uslužbenca, dosegla promet in dohodek 8,300.000 din, dobiček 0, plačni sklad 1,600.000 din. Obratni kredit 580.000 din, sklad osnovnih sredstev 27,000.000 din, investicijski kredit 19,000.000 din, ostali skladi 35.000 din.

Podjetje je v izgradnji ter investira v lastni režiiji. Proizvodnje ni bilo. Proizvodnja se je zakasnila zaradi nepredvidenih težav pri oskrbovanju z glinc in pri gradnji žičnice.

10. Keramika Novo mesto proizvodnja pečnic in ostalih potrebščin za postavljanje peči ter montažne usluge. Zaposlovala 39 delavcev in uslužbencev, dosegla promet in dohodek 21,000.000 din, dobiček 3,600.000 din, izredni dobiček 420.000 din. Plačni sklad 5,500.000 din, del, ki pripada podjetju iz dobička 328.300 din, od tega za plače 60 odst. Plan prometa 18,500.000 din dosežen z 21,200.000 din. Do biček 2,500.000 din dosežen s 3,600.000 din. Podjetje ima očitno preizek obratni kredit, zato ga tare za loga oziroma izbira izdelka.

11. Novoles Novo mesto industrija lesa ter končnih lesnih izdelkov v posebni tovarni. Doseglo promet in dohodek 603,300.000 din, dobiček 144,100.000 din ter znižanje polne lastne cene 47,400.000 din. Plačni sklad 56,000.000 din, plačni sklad iz dobička 6,200.000 din ter iz znižanja polne lastne cene 2,700.000 din, kar pomeni 21 odst. letnih plač ali povprečno 2 mesečni plači. Uporabljajo kredit 250,000.000 din, osnovna sredstva 275,000.000 din, investicijski kredit 21,000.000 din ter ostali skladi 63,000.000 din.

Plan prometa 460,000.000 din dosežen s 603 milij. din, dobiček 66,000.000 din dosežen s 144,000.000 din. Ugoden rezultat je dal izvoz lesa in izdelkov. Podjetje trpi na preizkem obratnem kreditu, ker si ne more oskrbeti zadostne zaloge suhega kvalitetnega lesa in lesno galanterijo v lastni tovarni. Ima v sestavu poleg žag in tovarne za lesne izdelke še parketarno v Straži.

12. Lesna industrija »Zora« Črnomelj žaga s polnojermnikom, zaposlovala 37 delavcev in uslužbencev, dosegla promet in dohodek 83,000.000 din, komercialni dobiček 13,000.000 din, plačni sklad 4,500.000 din, del, ki pripada podjetju iz dobička 1,850.000 din, od tega 25 odst. za plače. Bančni kredit 25,000.000

din, sklad osnovnih sredstev 19,000.000 din, ostali skladi 7,600.000 din. Industrija je poleg predelave lesa opravljala še trgovske posle v smislu pooblastila OLO Črnomelj, vendar se dohodek iz teh poslov ne odvaja po predpisih v trgovini. Zato je tudi plan prometa prekoračen s 66 odst. Do biček podjetje ni obračunalo po proizvodnji, temveč predstavlja izkazani dobiček 19,050.000 din le komercialni dobiček, medtem ko zaradi nepopolnega knjigovodstva dejanski dobiček iz proizvodnje ni specificiran.

13. Novoteks Novo mesto tekstilna tovarna z lastno predilnico za izdelavo volnenih tkanin. Zaposlovala skupno 392 delavcev in uslužbencev, dosegla promet in dohodek 1.020,000.000 din, red. dobiček 221,500.000 din, izredni 2,700.000 din, znižanje polne lastne cene 57,600.000 din ter dobiček v lastni trgovini 1,306.000 din. Plačni sklad 55,000.000 din ter v trgovini 63.000 din. Plačni sklad iz dobička oziroma del, ki pripada podjetju iz dobička 30,000.000 din, od tega za plače 25 odst. ali 160 odst. povprečne mesečne plače. Podjetje gradi stanovanjski blok z investicijskim kreditom 23,000.000 din, z lastnimi skladi ter obljubljenim kreditom OLO. Nerefundiranih je lastnih sredstev za investicije 8,000.000 din. V sestavu ima lastno trgovino ter menzo, katera je izkazala izgubo 19.000 din. Proizvodnja je trpela zaradi zmanjšanja električnega toka, popravila kotlov in drugega, vendar je plan proizvodnje presežen za 8 odst. na račun boljše in dražje kvalitete izdelkov.

14. Tovarna pletenin Belokranjka Črnomelj proizvodnja pletenih volnenih izdelkov — oblačil z ročnimi stroji. Zaposlovala 95 delavcev in uslužbencev, dosegla promet in dohodek 76,000.000 din, redni dobiček 7,400.000 din, izredni 2,500.000 din, plačni sklad 12,000.000 din, pripad iz dobička 608.000 din, od tega za plače 60 odst. Plan proizvodnje dosežen 93 odst. Podjetje je v izgradnji ter izkorišča 95,000.000 din investicijskega kredita. Že dograjena osnovna sredstva 35,000.000 din, ostali skladi 4,000.000 din, redni bančni kredit 20,000.000 din.

15. Tkalnica Novo mesto tkalnica bombažnih tkanin, predvsem flanele in platna. Dosegla promet in dohodek 46,200.000 din ob zaposlitvi 21 delavcev. Doseženi dobiček 1,200.000 din, plačni sklad 2,900.000 din, del, ki pripada podjetju iz dobička 65.000 din, od tega za plače 35 odst. ali 15 odst. povprečne plače. Podjetje je trpelo zaradi pomanjkanja električnega toka.

16. Industrija perila Novo mesto izdelovanje moškega perila, zaposlovala 164 delavcev in uslužbencev, dosegla promet in dohodek 243 milijonov, dobiček 12 milijonov din, plačni sklad 17,000.000 din, plačni sklad iz dobička 687.000 din. Bančni kredit 5,000.000 din ter lastni sklad obratnih sredstev — se popravlja — stalni obratni kredit 69,600.000 din, sklad osnovnih sredstev 16,000.000 din ter 3,200.000 din ostalih skladov.

Plan prometa 396,000.000 din, dosežen do 243 milij. din zaradi omejitve električnega toka. Podjetje

trpi zaradi močne konkurence v tej proizvodnji. Nabavilo je nove stroje, katerim pa nov personal ni kos.

17. Belsad — tovarna sadnih sokov Črnomelj proizvodnja sadnih sokov in alkoholnih naravnih ter umetnih pijač. Zaposlovalo 130 delavcev in 26 uslužbencev, doseglo promet 247.000.000 din. Plačni sklad 18.500.000 din. Obratni kredit 175.000.000 din. Sklad osnovnih sredstev 100.000.000 din, investicijski kredit 55.000.000 din, ostali skladi 12.600.000 din. Dobiček je izkazan v bilanci s 3.372.000 din, je pa netočno prikazan in bodo ti podatki glede finančnega uspeha ponovno preverjeni ter bo bilanca dana v pritrditvev naknadno. Plačnega sklada iz dobička ni bilo.

18. Zora — valjni mlin Črnomelj mletje žit za Moka — Ljubljana ter za privatne naročnike, zaposloval 5 delavcev, dosegel promet in dohodek 7.557.000 din, dobiček 153.000 din ter izredni dobiček 1.016.000 din. Plačni sklad 900.000 din, del, ki pripada podjetju iz dobička podjetij 151.000 din, od tega za plače 70 odst. Garnitura je stara ter potrebuje stalna popravila. V načrtu določen odkup žit se ni izpolnil ter predstavlja dohodek le odškodnino za usluge.

19. Destilacija alkoholnih pijač DANA Mirna. Zaposlovala je 15 delavcev in uslužbencev, opravila promet in dohodek 64.000.000 din, dobiček 2.400.000 din, plačni sklad 2.600.000 din ter plačni sklad iz dobička 253.000 din. Obratni kredit 24.000.000 din, investicijski kredit 18.000.000 din. Promet presežen za 8 odst., dobiček pa za 15 odst. Nedokončane investicije — podjetje je bilo v poizkusni proizvodnji. Izkoriščena kapaciteta do 50 odst. Nima dovoljnih skladišč niti kakšnega prevoznega sredstva.

20. Farmaceutski laboratorij KRKA Novo mesto izdelovanje in priprava ter pakiranje zdravil in farmacevtskih pripomočkov. Podjetje je zaposlovalo 36 strokovnjakov ter 4 pomožne uslužbenke. Doseglo promet in dohodek 46.000.000 din, dobiček 6.000.000 din, plačni sklad 3.300.000 din, del, ki pripada podjetju 667.000 din, od tega za plače 60 odst. Obratni kredit 13.000.000, osnovna sredstva 6.500.000 din, investicije v teku 1.500.000 din, ostale skladi 580.000 din. Podjetje je v stalnem porastu in razvoju.

21. Tovarni in avtobusni promet »Gorjanci« Novo mesto z 32 tovornjaki, 6 prikolicami, 2 osebnima avtomobiloma, 7 avtobusi. V sestavu je mehanična delavnica, ima 4 posredovalnice po državi. Zaposlovalo je vsega 140 delavcev in uslužbencev, doseglo promet in dohodek 262.000.000 din, dobiček 28 milijonov, plačni sklad 26.000.000 din, del, ki pripada podjetju iz dobička 3.600.000 din, od tega za plače 70 odst. Bančni kredit 40 milijonov din, investicije 281.000.000 din, lastni skladi 18 milijonov din.

22. Opekarna Prelesje zaposlovala 35 delavcev in 2 uslužbenca, dosegla promet in dohodek 10.850.000 din, dobiček 2.400.000 din, plačni sklad 5.160.000 din, del, ki pripada podjetju iz dobička 405.000 din, od tega za plače 60 odst. ali 70 odst. enomesečne plače. Bančni kredit 2.000.000 din, osnovna sredstva 27 milij. dinarjev.

Od planiranih 2.010.000 kosov opeke je bilo toliko tudi izdelane, žgane pa le 1.667.000, ostalo pa je kalo, zaradi vremenskih neprilik. Podjetje trpi, ker nima lokalne železnice.

23. Mesarija Novo mesto zaposlovala 23 delavcev in uslužbencev, opravljeni promet in dohodek 111 milij. din, dobiček 1.500.000 din, plačni sklad 4.000.000 din, plačni sklad iz dobička 155.000 din. Obratni kredit 5.500.000 din, osnovna sredstva 7.000.000 din, ostali skladi 1.500.000 din.

24. Projektivno podjetje Novo mesto zaposlovalo 12 strokovnjakov in honorarno pisarniško moč, poleg tega je imelo še zunanje sodelavce. Ostvarjeni promet in dohodek 15.000.000 din, dobiček 1.800.000 din, plačni sklad 10.000.000 din, del, ki pripada podjetju od dobička 266.000 din, od tega za plače 25 odst. Obratnega kredita nima, osnovna sredstva 690.000 din. Delo se je opravljal tudi izven uradnih ur ter po najetih strokovnjakih. Zato predstavlja glavno postavko prometa plačni sklad.

25. Trgovsko podjetje ROG Novo mesto trgovina na debelo, zaposlovala 19—20 nameščencev, opravljeni promet 838.000.000 din, dosežena marža (dohodek) 28.080.000 din, dobiček 1.960.000 din, plačni sklad 4.600.000 din, plače iz presežka plačnega sklada 1.205.000 din. Porast prometa je pripisati povišanju cen blagu. Podjetje nima dovolj skladišč, niti lastnih prevzornih sredstev. Vendar je bil plan prometa presežen za 12 odst. Povprečne plače znašajo 12.500 din, ker gre za strokovno osebje v administraciji.

Obratni kredit 76.000.000 din, osnovna sredstva 62.000.000 din, investicijski kredit 4.300.000 din, ostali skladi 10.400.000 din.

26. Železnina — Novo mesto, opravljeni promet 380.000.000 din, dosežena marža 26.300.000 din, dobiček 2.250.000 din, plače 3.700.000 din, plače iz dobička 812.000 din. Podjetje je kupilo hišo za 1.600.000 din, dobiček je bil dosežen s 67 odst. od plana.

27. Prehrana Novo mesto trgovina na drobno z živili v 10 poslovalnicah. Plan prometa 135.000.000 din, dosežen s 154.000.000 din, kar je pripisati povišanju cen. Opravljeni promet 153.000.000 din, marža 11.650.000 din, dobiček 61.000 din, plačni sklad 4.028.000 din, plače iz dobička 781.000 din. Obratni kredit 7.500.000 din, lastni skladi 2.900.000 din; podjetje ni planiralo dobička.

28. Izbira — Novo mesto, prodaja trgovskega blaga na drobno v treh poslovalnicah, ena od teh železnina. Opravljeni promet 152.000.000 din, marža 12.400.000 din, dobiček 500.000 din, plačni sklad 2.920.000 din, plače iz dobička 584.000 din. Planirani promet 110.000.000 din je dosežen s 152.000.000 din, kar je prav tako treba pripisati povišanju cen.

29. Zarja — Novo mesto trgovsko podjetje na drobno v teh poslovalnicah. Plan prometa 110.000.000 din je dosežen s 131.000.000 din — povišane cene. Opravljeni promet 131.000.000 din, marža 9.140.000

din, dobiček 644.000 din, plače 2,167.000 din, plače iz presežka 430.000 din. Kredit 18,000.000 din, osnovna sredstva 3,000.000 din, lastni skladi 2,800.000 din.

30. Tobak — Novo mesto prodaja tobačnih izdelkov, poštnih in taksnih vrednotnic na področju OLO pod invalidsko upravo. Opravljeni promet 143,000.000 din, marža 6,480.000 din, dobiček 806.000 din, plače 1,636.000 din, plače iz presežka 331.000 din, obratni kredit 11,000.000 din, lastni skladi 1,100.000 din.

31. Drogerija — Novo mesto. 4 uslužbenci — opravljeni promet 15,200.000 din, dosežena marža 2,500.000 din, dobiček 461.000 din, plače 556.000 din, plače iz presežka 106.000 din.

32. Sadje — Novo mesto, trgovina v dveh poslovalnicah, promet 10,800.000 din, marža 2,170.000 din, dobička ni, plačni sklad 585.000 din, plače iz presežka 16.000 din. Podjetje nima primernih skladišč ter se sadje in zelenjava kvari. V podjetju so se zgodile tatvine in druge nerednosti, zaradi česar trpi sedanji uspeh podjetja.

33. Radio-center Novo mesto posluje kot obratna delavnica za popravilo radijskih aparatov, mimo tega jih tudi prodaja. Promet 18,500.000 din, dosežena marža 1,400.000 din, dobiček 99.000 din, plače 394.000 din, plače iz presežka 61.000 din. Lastnih osnovnih sredstev nima, lastni skladi 800.000 din, obratni kredit 1,200.000 din.

34. Komisijska trgovina Novo mesto v eni poslovalnici z enim prodajalcem, brez bančnega kredita. Promet 6,500.000 din, marža 659.000 din, dobiček 162.000 din, plače 173.000 din, plače iz presežka 29.000 din, lastni skladi 110.000 din.

35. Splošno trgovsko podjetje Črnomelj. 24 nameščenecv in 6 uslužbencev v 9 poslovalnicah s posebnim bifejem in avtoparkom. Opravljeni promet 190,000.000 din, marža 15,000.000 din, dobiček 1,190.000 din, plače 3,336.000 din, plače iz presežka 433.000 din, bančni kredit 22,000.000 din, investicijski kredit 1,800.000 dinarjev.

36. Trgovsko podjetje »Potrošnik« Črnomelj, novo podjetje izločeno iz Splošnega trgovskega podjetja s tremi poslovalnicami. Zaposlovalo 9 + 4 nameščenecv, opravljeni promet 98,200.000 din, dosežena marža 7,600.000 din, dobiček 443.000 din, plačni sklad 1,308.000 din, iz dobička 172.000 din ali 100 odst. plače.

37. Tobak — Črnomelj, invalidsko podjetje za prodajo tobačnih izdelkov ter poštnih in taksnih vrednotnic za področje bivšega OLO Črnomelj. Zaposlenih je 8 nameščenecv, opravljeni promet 63,400.000 din, dosežena marža 2,500.000 din, dobiček 124.000 din, plačni sklad 855.000 din, plače iz presežka 91.000 din. Bančni kredit 2,400.000 din, lastni skladi 500.000 din.

38. Splošno trgovsko podjetje Metlika, trgovsko podjetje na drobno v 4 poslovalnicah, promet presežen za 37 odst., dobiček pa za 584 odst., plačni sklad

je izrabljen le do 64 odst. Podjetje plačuje letno 400.000 din najemnin. Podjetje je vsekakor uspešno ter vlada v njem vzoren red in varčevanje. Opravljeni promet 96,000.000 din, marža 8,700.000 din, dobiček 1,700.000 din, plače 1,550.000 din, plače iz presežka 190.000 din, ali 125 odst. povprečne mesečne plače.

39. Trgovsko podjetje Kostanjevica v 1 poslovalnici s 37 odst. preseženim planiranim prometom. Zaposluje 3 + 1 nameščenca pri prometu 24,700.000 din, marža 2,400.000 din, dobiček 466.000 din, plače 463.000 din, plače iz presežka 96.000 din, ali 200 odst. povprečne plače.

40. Trgovsko podjetje Mokronog. 1 poslovalnica s 4 nameščenici, promet 15,500.000 din, marža 1,396.000 din, dobiček 150.000 din, plače 442.000 din, plače iz presežka 60.000 din, kredit 2,200.000 din, lastni sklad 140.000 din. V poslovanju je opaziti varčevanje.

41. Trgovsko podjetje Semič, trgovina na drobno v 3 poslovalnicah, od teh 1 v Črmošnjicah z znatno izgubo. Podjetje ima za tri poslovalnice očitno prenizek bratni kredit 2,300.000 din, kar izgubo še povečuje. Zaposluje 8 nameščenecv. Promet 34,000.000 din, marža 3,600.000 din, dobiček 201.000 din, plače 1,063.000 din, plače iz presežka 131.000 din.

42. Trgovsko podjetje Šentrupert, 1 poslovalnica ob močni konkurenci kmetijske zadruga, 4 nameščenici, promet 11,000.000 din, marže 940.000 din, dobiček 41.000 din, plače 272.000 din, plače iz presežka 38.000 din, kredit 1,200.000 din.

43. Trgovsko podjetje Gorjanci Šentjernej, 3 poslovalnice, od teh ena na novo v Škocjanu. Promet prekoračen za 100 odst. Bančni kredit 6,000.000 din je za tri poslovalnice očitno prenizek, zato podjetje ne more uspešno konkurirati kmetijskim zadrugam. Zaposluje 11 nameščenecv ob prometu 47,500.000 din, marža 3,700.000 din, dobička ni, plače 856.000 din, plače iz presežka 161.000 din.

44. Trgovsko podjetje Šmarjeta, v 1 poslovalnici z dvema uslužbencema, promet 7,750.000 din, marža 730.000 din, dobiček 3800 din, plače 217.000 din, plače iz presežka 23.000 din.

45. Trgovsko podjetje Toplice, 3 poslovalnice, zaposlenih 9 nameščenecv; promet 26,000.000 din, marža 2,700.000 din, dobička ni. Plače 800.000 din, plače iz presežka 80.000 din. Podjetje trpi zaradi primanjkljajev in izgube iz prejšnjih let. Ima zalogo 5 milij. din, ob bančnem kreditu 2,900.000 din, kar pomeni, da izkorišča tuja plačilna sredstva.

46. Trgovsko podjetje Trebnje zaposluje 16 + 3 nameščenecv v treh poslovalnicah in ima lastni tovorni avtomobil. Promet 84,000.000 din, marža 8,600.000 din, dobiček 167.000 din, plače 1,624.000 din, plače iz presežka 326.000 din. Bančni kredit 12,000.000 din, sklad osnovnih sredstev 12,500.000 din, lastni skladi 2,100.000 din.

47. Trgovina obutve Trebnje je v sestavu Industrije obutve Novo mesto ter je bilanca že tam pri-

kazana. Promet 7,400.000 din, dobiček 102.000 din, plače 200.000 din za 1 uslužbenca ali 200 odst. mesečne plače.

48. **Trgovina usnja Novo mesto**, 1 poslovalnica, 4 nameščenci, promet 31,600.000 din, marža 2,300.000 din, dobiček 183.000 din, plače 484.000 din, plače iz dobička 95.000 din. Promet po planu znatno presežen, ker nima bistvene konkurence.

49. **Zdraviliško gostinsko podjetje Dolenjske Toplice**, gostinsko-zdraviliške usluge v termalnem kopaljšču. Priključen je bivši invalidski dom, zato so se osnovna sredstva povečala za 27,000.000 din. Podjetje je sezonskega značaja ter je oproščeno amortizacije od zgradb. Tare ga visoka vzdrževalnina zgradb. Opravljeni promet 27,590.000 din, dobička ni, plače 3,850.000 din, plače iz presežka 745.000 din, bančni kredit 3,700.000 din. Vrednost osnovnih sredstev 787,000.000 din, plus 27,000.000 din za invalidski dom. Podjetje je prejelo dotacije 2,500.000 din, posojila 1,000.000 din, lastni sklad 5,000.000 din.

50. **Zdravilišče šmarješke Toplice**, zdraviliško-gostinske storitve s termalnim kopaljščem. Zaposlovalo 25 nameščencev ob prometu 13,500.000 din. Dobička ni. Plače 2,059.000 din, plače iz presežka 352.000 din. Podjetje je v I. polletju utrpelo izgubo, ki se je v II. polletju izravnala. Uživa znižano stopnjo amortizacije. Primanjkuje inventarja, kar pa je plačal plačni sklad.

51. **Hotel Metropol Novo mesto**, planirani promet 18,000.000 din je dosežen z 22,000.000 din. Plače 2,890.000 din, plače iz presežka 23.000 din, dobiček 734.000 din.

52. **Hotel Kandija Novo mesto**, zaposloval 15 nameščencev ob prometu 17,100.000 din, dobiček 301.000 din, plače 1,460.000 din, plače iz presežka 310.000 din.

53. **Kavarna Novo mesto**, 5 nameščencev ob prometu 3,750.000 din, dobiček 29.000 din, plače 492.000 din, plače iz presežka 189.000 din, ali 300 odst. povprečne mesečne plače. V tem presežku je zapopadeno nočno delo ter nadurno delo, ki ni bilo posebej nagrajeno.

54. **Bife OZZ Novo mesto**, zaposloval 7 nameščencev, 3,750.000 din, dobiček 376.000 din, plače 667.000 din, plače iz presežka 172.000 din.

55. **Gostinsko podjetje Čaven Novo mesto**, gostinske storitve z 20 odst. popustom vojaškim osebam, hrano po izbiri z določeno ceno po vojaški oblasti, kar je privedlo do znatne izgube. V bilanci je obračunan promet do likvidacije 30 aprila 1956. Zaposlovalo je 9 nameščencev, promet 18,328.000 din, izguba — plače 1,198.000 din, plač iz presežka ni bilo.

56. **Kolodvorska restavracija Novo mesto** je zaposlovala 8 nameščencev, promet 12,140.000 din, plačni sklad 909.000 din, dobiček 59.800 din, plače iz presežka 162.000 din, ali 250 odst. povprečne plače. V prometu je zapopaden tobak. Podjetje plača visoko najemnino za poslovne prostore, nameščenci so delali neplačane nadure.

57. **Splošno gradbeno podjetje »Pionir« Novo mesto**, zaposlovalo povprečno 1625 delavcev in 134 uslužbencev. Promet 1.465,000.000 din, dobiček 123,500.000 din. Plačni sklad 270,100.000 din, plačni sklad iz dobička 6,500.000 din, ali 30 odst. povprečne mesečne plače. Podjetje je imelo v sestavu servisne delavnice 3 glavna gradbišča. Plan prometa je bil izvršen s 101 odst. Bančni kredit 195,000.000, vrednost osnovnih sredstev 530,000.000 din, investicijski kredit 74 milij. din, lastni skladi 66,000.000 din.

58. **Gradbeno podjetje Krka Novo mesto**, opravljeni promet 86,600.000 din, dobiček 8,800.000 din, plačni sklad 18,500.000 din, plačni sklad iz dobička 787.000 din ali 50 odst. povprečne plače. Podjetje je združeno s podjetjem Pionir. V svojem sestavu je imelo več obrtnih delavnic, zlasti žago, slikarstvo, peskokop, cementne izdelke ter lastni avtopark.

59. **Gradbeno podjetje »Gradbenik« Novo mesto** je zaposlovalo 85 delavcev in 16 uslužbencev, imelo je v sestavu manjše obrtne delavnice. Plan prometa je bil dosežen, dobiček pa ne. Opravljeni promet 89,700.000 din, dobiček 12,800.000 din, plačni sklad 15,400.000 din, plačni sklad iz dobička 1,924.000 din, ali 20 odst. povprečne mesečne plače.

60. **Zidarsko tesarsko podjetje Gotna vas** je imelo v sestavu peskokop, danes je združeno s podjetjem »Pionir«. Opravljeni promet 19,500.000 din, dobiček 3,800.000 din, plačni sklad 6,600.000 din, plačni sklad iz dobička 1,164.000 din, ali 200 odst. povprečne mesečne plače.

61. **Kamnoseštvo Novo mesto** je zaposlovalo 17 delavcev ob prometu 13,680.000 din, dobiček 2,730.000 din, plačni sklad 3,600.000 din, plačni sklad iz dobička 589.000 din ali 180 odst. povprečne mesečne plače.

62. **Podjetje za vzdrževanje proge Novo mesto**. Vzdrževanje gornjega ustroja železniške proge na področju treh okrajev za račun železniškega prometnega podjetja po določenih normativih. Zaposlovalo 430 delavcev in uslužbencev, opravilo promet in dohodek 212,000.000 din, doseglo dobiček 23,600.000 din, plačni sklad 62,700.000 din, plačni sklad iz dobička 2,590.000 din ali 50 odst. povprečne plače. Obratni kredit 66,600.000 din, sklad osnovnih sredstev 125 milij. din, ostali skladi 5,600.000 din. Vse delo je normirano.

63. **Remont Mirna peč**, gradbene usluge brez dodaje materiala. V sestavu ima mizarsko delavnico z 9 pomočniki. Opravlja zidarske in tesarske usluge. Zaposlovalo 20 stalnih in sezonskih delavcev, doseženi dohodek 6,900.000 din, dobiček 158.000 din, plačni sklad 3,480.000 din, plače iz dobička 34.500 din, ali 10 odst. plače, kredit 600.000 din, sklad osnovnih sredstev 1,400.000 din, lastni skladi 152.000 din.

64. **Remont Mirna**, gradbene usluge brez dodaje materiala, zaposlovalo povprečno 15 delavcev, doseženi promet 5,072.000 din, dobiček 612.000 din, plačni sklad 3,178.000 din, plačni sklad iz dobička 232.000 din, od tega za plače 50 odst.

65. Remont Mokronog, gradbene usluge brez dodaje materiala, zaposlovalo povprečno 15 stalnih in sezonskih delavcev. V sestavu ima delavnico za cementno opeko. Doseženi dohodek 4,245.000 din, dobiček 243.000 din, plačni sklad 1,500.000 din, plače iz dobička 55.600 din.

66. Elektro Novo mesto, prenos, razdeljevanje in prodaja električne energije, uprava Elektrarne Prečna. Montaža daljnovodov ter ostale instalacij. usluge kot stranska dejavnost. Zaposlovalo povprečno 102 delavca in uslužbenca. Skupna zadolžitev do ELES 86,681.000 din, priznanje podjetju Elektro in doseženi dohodek 69,232.000 din. Dobitek iz glavne dejavnosti 4,885.000 din iz stranske dejavnosti 11,290.000 din. Plačni sklad 12,800.000 din, plačni sklad iz dobička 1,169.000 din ali povprečno ena mesečna plača. Obratni kredit 3,200.000 din, vrednost osnovnih sredstev 697,000.000 din, investicijski kredit 3,800.000 din, lastni skladi 2,400.000 din.

67. Klavnica Novo mesto, usluge v klanju živali za mesnico in ostale potrošnike. Doseženi dohodek 4,315.000 din, dobiček 1,522.000 din, plačni sklad 1,300.000 din, plače iz dobička 363.000 din, ali 3 povprečne mesečne plače. Delavci so delali nadurno, kar je zajeto v plačnem skladu iz dobička. Ima visoko anuiteto ter nedokončano gradnjo hladilnice. Nima kredita, pač pa za 13 milijonov osnovnih sredstev.

68. Pekarna Novo mesto, peka kruha za vse mesto v eni peči z 12-urnim delom. Zaposlovala 17 delavcev, dosegla dohodek 38,450.000 din, dobiček 2,475.000 din, plačni sklad 4,800.000 din, plačni sklad iz dobička 528.000 din ali 125 odst. mesečne plače. Obratni kredit 350.000 din, osnovna sredstva 3,600.000 din, lastni skladi 791.000 din.

69. Vodovodno instalacijsko podjetje Novo mesto zaposlovalo 23 delavcev in uslužbencev, doseženi dohodek 22,000.000, dobiček 1,280.000 din, plačni sklad 2,050.000 din, plačni sklad iz dobička 335.000 din ali 50 odst. plače. Obratni kredit 2,730.000 din, vrednost osnovnih sredstev 2,900.000 din.

70. Elektrotehnično podjetje Novo mesto, montažne usluge za priključke in notranjo napeljavo s prodajo potrebnega materiala. Zaposlovalo 23 delavcev in uslužbencev, doseženi promet 21,950.000 din, dobiček 1,320.000 din, plačni sklad 2,930.000 din, plačni sklad iz dobička 322.000 din ali 125 odst. mesečne plače. Kredit 2,500.000 din, sklad osnovnih sredstev 867.000 din, lastni skladi 600.000 din.

71. Obrtna zadruga soboslikarjev Novo mesto, zaposlovala 12 pomočnikov, dosegla dohodek 2,822.000 din, dobiček 374.000 din, plačni sklad 1,324.000 din, plačnega sklada iz dobička ni. Nima bančnega kredita niti kakih skladov. Obratuje s 147.500 din in z lastnim skladom obratnih sredstev.

72. Prevozištvno Novo mesto, prevozi s konjsko vprego, dohodek 6,062.000 din, dobiček 307.000 din, plačni sklad 2,786.000 din, plačni sklad iz dobička 71.000 din ali 30 odst. povprečne mesečne plače. Nima

bančnega kredita, pač pa sklad osnovnih sredstev 2,081.000 din ter lastnih skladov 576.000 din.

73. Kovinar Novo mesto, izdelava in predelava kovin ter popravila. Zaposlovalo 72 pomočnikov in 7 pomožnih, doseglo promet 31,000.000 din, dobiček 1,845.000 din, plačni sklad 9,200.000 din, plačni sklad iz dobička 403.000 din. Kredit 4,200.000 din, osnovna vrednost osnovnih sredstev 13,492.000 din, ki so po amortizaciji vredna še 5,065.000 din, lastni skladi 6,300.000 din. Osnovna sredstva so izrabljena ter je podjetje v letu 1955 izločilo iz uporabe 1 stružnico, ki še ni bila v celoti amortizirana.

74. Mizarstvo Novo mesto. Zaposlovalo 44 delavcev in uslužbencev, doseglo dohodek in promet 27,722.000 din, dobiček 2,712.000 din, plačni sklad 7,300.000 din, plačni sklad iz dobička 285.000 din ali 40 odst. povprečne plače. Plan prometa 34,000.000 din je dosežen le z 28,000.000 din. Vpad prometa se pripisuje znižanju cene izdelkom ter močni konkurenci. Mimo tega se je obrat delavnice na Brodu odcepil kot samostojni obrat. Obratni kredit 9,000.000 din, osnovna sredstva 22,000.000 din, lastni skladi 1,700.000 dinarjev.

75. Mizarstva delavnica Brod, kot novo podjetje v kolektivnem upravljanju z 8 pomočniki, doseglo promet 3,316.000 din, dobiček 341.000 din, plačni sklad 1,108.000 din, plačni sklad iz dobička 87.000 din, bančni kredit 2,000.000 din. Osnovna sredstva je dobilo od Mizarstva Novo mesto ter ima 512.000 din plačnih skladov.

76. Mizarstva delavnica Semč je bila v letu 1955 v razvoju ter je povečala kapaciteto za 100 odst. Ima v sestavu žago na parni pogon. Ni pa še opremljena s stroji po potrebi. Zaposlovala 32 delavcev, dosegla promet in dohodek 12,697.000 din, dobiček 518.000 din, plačni sklad 4,700.000 din, plačnega sklada iz dobička ni bilo, ker je OLO Črnomelj mnogo investiral ter je del dobička preknjižen v sklade. Obratni kredit 2,300.000 din, vrednost osnovnih sredstev 6,676.000 din.

77. Mizarstvo Dvor, zaposlovalo 28 delavcev in uslužbencev, doseglo promet 13,670.000 din, dobiček 2,299.000 din, plačni sklad 4,059.000 din, del dobička 241.600 din je preknjižen v sklade. Podjetje je delalo pretežno serijske izdelke za LRS Ljubljana. Obratni kredit 2,400.000 din, vrednost osnovnih sredstev 14,000.000 din, ki so amortizirana do 2,104.000 din. Lastni skladi 900.000 din.

78. Mizarstvo Podgorje — Šentjernej, zaposlovalo 31 pomočnikov, doseglo promet 13,117.000 din, dobiček 1,990.000 din, plačni sklad 3,510.000 din, plačni sklad iz dobička 773.000 din, obratnega kredita nima, vrednost osnovnih sredstev 4,320.000 din, investicijski kredit 2,773.000 din ter 223.000 din ostalih skladov. Podjetje je odprlo novo kolarsko in sodarsko delavnico v Škocjanu kot podružnico.

79. Čevljarstvo Trebnje, zaposlovalo 10 pomočnikov, doseženi dohodek 2,300.000 din, dobiček 100.000

din, plačni sklad 1.270.000 din, plačni sklad iz dobička 22.600 din. Izdelovalo serijsko za Industrijo obutve Novo mesto.

80. Čevljarstvo »Planina« Črnomelj, zaposlovalo 43 pomočnikov, doseglo promet 22.500.000 din, dobiček 460.000 din, plačni sklad 5.800.000 din, plače iz dobička 26.000 din, obratni kredit 4.224.000 din ter za 5.263.000 din vrednosti osnovnih sredstev, 1.400.000 din lastnih skladov. Ima lastno trgovino, ki pa služi za sprejemnico in zbiralnico.

81. Splošno krojaštvo Novo mesto, zaposlovalo 10 pomočnikov, doseglo promet 3.410.000 din, dobiček 154.000 din, plačni sklad 1.300.000 din, plače iz dobička 60.000 din. Nima bančnega kredita, ne lastnih osnovnih sredstev in skladov.

82. Krojač Novo mesto, dosegel promet 22.870.000 din, dobiček 409.000 din, plačni sklad 4.300.000 din, del dobička je preknjižen na sklade 123.000 din. Nima bančnega kredita, osnovna sredstva 1.056.000 din ter za 385.000 din lastnih skladov.

83. Čevljarstvo Mekronog, promet 6.802.000 din, dobiček 4.800 din, plačni sklad 1.811.000 din, plače iz dobička nič. Podjetje je prebolelo krizo zaradi premajhne storilnosti, pomanjkanja strojev za čiščenje ter nekvalificirane delovne sile. Stanje se v podjetju vidno izboljšuje.

84. Kmetijsko posestvo Dob, zaposlovalo 30 stalnih ter 15 sezonskih delavcev in dva uslužbenca. Opravljeni promet in doseženi dohodek 12.490.000 din. Dobiček (bilanca) 20.600, plačni sklad 5.140.000 din. Obratni kredit 8.300.000 din, osnovna sredstva 46 milij. din, amortizirana do danes na 29.000.000 din, investicijski kredit 531.000 din ter za 190.000 din lastnih skladov. Gospodarsko poslovanje je še nedograjeno, zato je smotno gospodarstvo otežkočeno. Na uspeh proizvodnje je vplivalo neugodno vreme ter pomanjkanje delovne sile ob času potrebe. Posestvo je poskusno ter ne plačuje obveznosti do družbe. Amortizacija je obračunana in vrnjena dohodku, ni pa plačana. Ob upoštevanju te okolnosti je posestvo dejansko utrpelo izgubo za vrednost znižanih osnovnih sredstev 1.386.000 din. Sedaj je prenešeno v pristojnost MINOT.

85. Kmetijsko gospodarstvo Družinska vas je zaposlovalo 10 stalnih in sezonskih delavcev, doseglo dohodek 2.278.000 din, bilančni dobiček 86.000 din, plačni sklad 955.000 din. Vrednost osnovnih sredstev 6.000.000 din. Dobiček je porabljen za kritje anuitete, amortizacija je obračunana z 96.551 din, ni pa plačana. Ob upoštevanju neplačane amortizacije in nekritje anuitete nastane dejanska izguba 182.415 din.

86. Kmetijsko gospodarstvo Klevevž, zaposlovalo 38 stalnih in sezonskih delavcev, doseglo dohodek 7.013.000 din. Izkazalo je bilančno izgubo 124.000 din, bančni kredit 3.500.000 din, osnovna vrednost osnovnih sredstev 36.635.000 din, 104.000 din investicijski kredit ter 127.000 din lastnih skladov. Posestvo sestoji iz posestev v Klevevžu in na Vrhu ter ima v

sestavu mlin in žago. Za kritje izgube ima rezervo na obratnih skladih 254.792 din, ki je za leto 1955 porabljen do 89.030 din. Polje ni v celoti obdelano, kjer je zemlja baje pretežka za obdelavo.

87. Kmetijsko gospodarstvo Kostanjevica, zaposlovalo povprečno 9 delavcev ter potrebno število sezonskih, doseglo dohodek 6.257.000 din, dobiček 12.580 din, plačni sklad 2.860.000 din ter plačni sklad iz dobička 4000 din. Obratni kredit 2.300.000 din, vrednost osnovnih sredstev 21.300.000 din, ter lastni skladi 323.000 din. Posestvo ima v sestavi trsnico in drevesnico, ki je v preteklem letu dala glavni dohodek. Posestvo ni poskusno, ker je bilo prej v sestavi OLO Krško.

88. Kmetijsko posestvo Metlika je zaposlovalo 15 stalnih ter potrebno število sezonskih delavcev, doseglo dohodek 7.270.000 din, bančni dobiček 19.467 din, plačni sklad 2.956.000 din, obratni kredit 2.030.000 din, osnovna vrednost osnovnih sredstev 22 milij. din, investicijski kredit 39.000.000 din ter 33.000 din lastnih skladov. Izkazani dobiček je porabljen za skrbnine (bolniške) ter za delno kritje amortizacije, medtem ko je ostala amortizacija nepokrita do din 1.445.000, kar predstavlja dejansko izgubo v proizvodnji. Posestvo je v izgradnji ter opravlja melioracijska in izsuševalna dela. Tudi zgradbe še niso popolnoma dograjene.

89. Kmetijsko gospodarstvo Okljuk Črnomelj je zaposlovalo povprečno 20 stalnih in sezonskih delavcev, doseglo dohodek 6.154.000 din, izkazalo bilančno izgubo 71.214 din, plačni sklad 2.570.000 din. Bančni kredit 2.000.000 din, osnovna vrednost osnovnih sredstev 22.000.000 din, investicijski kredit 3.200.000 din ter lastni skladi 146.000 din. Posestvo je v izgradnji, nima gospodarskih poslopij, zemlja še ni obdelana. Posestvo je izkazalo dolžno anuiteto 858.242 din, kot terjatev do proračuna, kar pomeni povečano izgubo za ta znesek.

90. Kmetijsko posestvo Poljane je doseglo dohodek 4.058.000 din, izkazalo izgubo 55.056 din, plačni sklad 2.625.000 din. Bančni kredit 2.000.000 din, osnovna vrednost osnovnih sredstev 36.500.000 din, investicijski kredit 2.882.000 din ter 85.000 din lastnih skladov. Posestvo je poskusno, je pa gospodarsko raztreseno, ker ima poslopja na 4 mestih, oddaljena po več kilometrov. Posestvo je živinorejskega značaja.

91. Kmetijsko posestvo Črmošnjice, doseglo dohodek 38.345.000 din, dobiček bilančni 928.300 din, plačni sklad 12.050.000 din. Bančni kredit 13.000.000 din, osnovna vrednost osnovnih sredstev 61.000.000 din, investicijski kredit 20.500.000 din ter 3.400.000 din lastnih skladov. Posestvo je poskusno ter živinorejsko. Obračunana amortizacija 3.048.000 din je plačana samo delno ter predstavlja neplačani del 2.584.554 din dejansko izgubo v proizvodnji.

92. Kmetijsko gospodarstvo Struga je doseglo dohodek 5.317.000 din, dobiček (bilančni) 132.422 din, plačni sklad 1.850.000 din, sklad osnovnih sredstev 9.306.000 din ter 85.500 din lastnih skladov. Posestvo

je neprimerno za strojno obdelavo, ker je premajhno ter je obdano okrog in okrog z gozdovi. Amortizacija je obračunana s 181.040 din, izkazana pa med obveznostmi le do 125.476 din ter predstavlja razlika na neplačani amortizaciji 55.564 din dejansko izgubo na proizvodnji.

93. Kmetijsko gospodarstvo Šentjernej je zaposlovalo povprečno 33 delavcev, doseglo dohodek 6,024.000 din, izkazalo bilančno izgubo 1,016.000 din, plačni sklad 3,600.000 din, snovna vrednost osnovnih sredstev 38,560.000 din ter 573.000 din lastnih skladov. Amortizacija je obračunana ter vrnjena dohodku z 1,415.840 din, kar predstavlja povečanje izgube za ta znesek, poleg tega pa še za 182.232 din neplačane anuitete, kar je prav tako izguba.

94. Kmetijsko posestvo OZZ Trška gora je doseglo dohodek 4,607.000 din, izkazalo izgubo 283.000 din, plačni sklad 2,300.000 din, osnovna vrednost osnovnih sredstev 32,440.000 din, 347.800 din investicijski kredit ter za 94.200 din lastnih skladov. Posestvo je vinogradniško ter ima v izgradnji matičnjak in silnico. Amortizacija je obračunana na 676.196 din, ni pa plačana, kar predstavlja povišanje izgube za ta znesek, prav tako tudi zapadla anuiteta 850.025 din.

95. Kmetijsko posestvo Zalog je zaposlovalo povprečno 17 delavcev, doseglo 3,243.000 din dohodka, izkazalo 338.706 din izgube, 1,386.000 din lastnega sklada. Osnovna vrednost osnovnih sredstev 28 milij. din, 118.000 din lastnih skladov. Ocena osnovnih sredstev, predvsem živine je dvomljiva, ker posestvo nima registra osnovnih sredstev, temveč le popis z oceno po lastni komisiji. Amortizacija je obračunana z 1,299.013, ni pa plačana, ker predstavlja dejansko poslovno izgubo.

96. Zadržno trgovsko podjetje Novo mesto, odkup kmetijskih proizvodov všteti vino. Opravljeni promet 142,403.000 din, dosežena marža 21,727.000 din, dobička ni, plačni sklad 3,565.000 din, plačni sklad iz dobička 675.6000 din ali 200 odst. povprečne mesečne plače.

97. Zadržno trgovsko podjetje Les Novo mesto, odkup lesa ter prodaja v nepredelanem stanju. Opravljeni promet 285,600.000 dinarjev, dosežena marža 38,731.000 din, dobiček 1,486.000 din, plačni sklad 3,954.000 din, plačni sklad iz dobička 597.000 din ali 180 odst. povprečne mesečne plače.

98. Zadržna mlekarja Novo mesto, doseženi dohodek 51,826.000 din, dobiček 468.000 din, plačni sklad 1,400.000 din, plače iz dobička 70.000 din, obratni kredit 2,900.000 din, osnovna vrednost osnovnih sredstev 4,392.000 din, lastni skladi 672.000 din.

99. Agroservis Novo mesto je zaposloval povprečno 55 delavcev in uslužbencev, dosegel dohodek 286 milij. 400.000 din, dobiček 19,500.000 din, plačni sklad 5,950.000 din, plače iz dobička 3,264.000 din ter 2,176.000 din za sklad iz dobička. Obratni kredit 69 milij. din, osnovna vrednost osnovnih sredstev 70 milij. 800.000 din ter 2,625.000 din lastnih skladov. Ima

mehanično delavnico tudi v Trebnjem. Po bilanci izkazani plačni sklad iz dobička predstavlja nad 50 odst. celotnega plačnega sklada.

100. Zadržna mesarija Novo mesto je dosegla promet in dohodek 44,940.000 din, dobiček 491.000 din, plačni sklad 2,500.000 din, plačni sklad iz dobička 111.500 din ter za sklade iz dobička 112.000 din. Osnovna vrednost osnovnih sredstev 980.000 din ter za 151.000 din lastnih skladov. V letu 1956 pridružena mestni mesariji.

101. Krojaštvo Trebnje je zaposlovalo 19 pomočnikov, doseglo dohodek 9,143.000 din, dobiček 152.000 din, plačni sklad 3,242.000 din, plačni sklad iz dobička 29.000 din. Osnovna vrednost osnovnih sredstev 320.000 din, lastni skladi 106.000 din. Podjetje dela konfekcijo, in po naročilu, privatnikom.

102. Belokranjsko gradbeno podjetje Črnomelj je zaposlovalo 230 delavcev in 18 uslužbencev, doseglo dohodek 89,484.000 din, dobiček 5,833.000 din, plačni sklad 29,950.000 din, ter plačni sklad iz dobička 118.000 din. Obratni kredit 12,300.000 din, osnovna vrednost osnovnih sredstev 45,800.000 din ter za 4,000.000 din lastnih skladov. V letu 1956 je podjetje razdeljeno na tri samostojne obrate ter novo gradbeno podjetje. Od septembra 1955 ni več izkoriščalo kapacitete v celoti.

103. Industrija čevljev Bor Dolenjske Toplice je zaposlovala 44 pomočnikov in 2 uslužbenca, doseglo dohodek 41,154.000 din, dobiček 902.000 din, plačni sklad 7,970.000 din, plačni sklad iz dobička 70.800 din ali 10 odst. mesečne plače. Planirani dobiček je dosežen le do 62 odst., medtem ko je plan proizvodnje prekoračen skoro za 100 odst. Delavci so delali 10—12 ur dnevno zaradi velikih naročil. Podjetje je izkoriščalo 3,538.000 din obratnega kredita ter uporabljalo 1,110.000 din vrednosti osnovnih sredstev, 1,000.000 din investicijskega kredita za razširitev delavnice ter za 313.000 din lastnih skladov. Izločilo je obrtno popravljalnico za okolico iz industrijske proizvodnje.

104. Remont Trebnje, gradbene usluge s 7 stalnimi zidarji brez dodaje materiala, doseglo promet 1,700.000 din, dobiček 11.000 din, plačni sklad 1 milij. 26.000 din, brez bančnega kredita, brez lastnih osnovnih sredstev, ima 29.000 din lastnih skladov.

105. Tapetništvo in dekoraterstvo Novo mesto je novo samostojno podjetje v novih prostorih s serijsko proizvodnjo, katero je v letu 1955 povečalo za 100 odst. Zaposlovalo je 15 pomočnikov, doseglo dohodek 15,000.000 din, dobiček 2,631.000 din, plačni sklad 1,922.000 din, plačni sklad iz dobička 916.000 din, porabljen za plače do 50 odst. ali 200 odst. povprečne mesečne plače.

106. Opekarna Račje selo, poljska opekarna s poljsko pečjo na premogov prah, ki pa se je slabo obnesla ter je ustvarjala veliko kala. Zato je podjetje prišlo v krizo. Sedaj je v izgradnji. Zaposlovalo je povprečno 7 delavcev, doseglo dohodek 626.000 din,

izkazano izgubo 275.565 din, plačni sklad 261.800 din, nima bančnega kredita, osnovna vrednost osnovnih sredstev 2.270.000 din, po amortiziranju še 503.000 din ter za 129.000 din lastnih skladov. Prikazana izguba 275.000 din so terjatve delavcev do neizplačanih plač do 100 odst. Ker pa so sezonski delavci in delavci, ki so že zapustili delovno mesto, prejeli 100 odst. zaslužene plače, zahteva tudi sedanji kolektiv 100 odst. zaslužene plače.

107. Trgovsko podjetje Mirna peč je zaposlovalo 3 prodajalce in honorarnega knjigovodjo, opravilo prometa za 10.000.000 din, doseglo dohodek 730.200 din, dobička ni, plačni sklad ni bil dosežen po dovoljenem procentu za 137.601 din. Obratni kredit 1 milij. 400.000 din je dokazano prenizek, zaradi česar trgovina ni imela zadovoljive zaloge.

Podjetje je v letu 1955 hitro nazadovalo v prometu, mimo tega je izkazalo primanjkljaje na blagu za din

dvomljive dolžnike na blagu brez specifikacije	105.616
dvomljive terjatve do preveč plačanih plač	41.477
dvomljive terjatve do Zavoda za soc. zav.	56.339
ter dvomljivo terjatev do DOZ	60.460
	71.811

Skupaj din 335.703

Te sestavne dele izgube je komisija izločila iz aktivnih postavk v bilanci, ker so nedokumentirane ali pa so očitno dvomljive ter jih ne bo možno realizirati. Za pokritje te izgube ima podjetje na razpolago rezervni sklad 55.205 din ter sklad za prosto razpolaganje 44.059 din. Mimo tega izkazuje bilanca še terjatve do uslužbencev v skupnem znesku 37.687 din, ki se že vračajo oziroma so v izterjavi. Podjetje je nujno treba sanirati ali likvidirati, ker pod takimi pogoji ni upanja za uspešen napredek.

108. Mizarstvo podjetje »Topol« Mirna, obrtno serijska izdelava tipiziranega pohištva. V sestavu ima žago na pogon elektromotorja. Zaposlovalo je povprečno 30 pomočnikov in delavcev. Bilanca do dneva poročanja še ni pregledana oziroma še ni izdana odločba o predhodni pritrditvi, vendar so bilančne postavke v predloženi bilanci zanesljive in pravilne ter ob pregledu ne bo bistvenih sprememb, zaradi česar komisija predlaga, naj se bilanca potrdi s postavkami, kakor so navedene v predloženi bilanci.

Novo mesto, 9. oktobra 1956.

Izdaja »Uradni vestnik okraja Novo mesto« — Odgovorni urednik Šorn Maks — Tiska tiskarna »Urška« v Kočevju. Uredništvo in uprava: Novo mesto, Ljubljanska cesta št. 2, telefon uredništva 25, 39, 85, 106 in 115 — interna št. 36. Letna naročnina 600 din, ki se plača pri KB Novo mesto na tekoči račun št. 60-KB-16-Z-245.